БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 128 (1906) | 30 июнь, жума, 1961 йил. | Баҳоси 2 тийин

ҒЎЗАНИ КЕЧА-КУНДУЗ ҚОНДИРИБ СУҒОРАЙЛИК!

ТАЖРИБАКОРЛАРИМИЗНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ҒЎЗАНИ ОЙДИНДА СУҒОРИНГ

— Мўл ҳосил етиштиришда сувчининг хизмати катта эканлигини кўп йиллик тажрибада синаб келмоқдамиз, — дейди Бўка районидаги Вильямс номли колхознинг уста сувчиси Иброҳим Шералиев,— мен 1952 йилдан буён сувчилик қилиб келмоқдаман.

Бу йил сув запаслари кам бўлганлиги учун биз сувчилар олдига ҳар бир литр сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш ва шу билан бирга барча майдондаги ғўзаларнинг бир текис қониб сув ичишини таъминлаш вазифаси қўйилди. Бу вазифани муваффақиятли бажаришда ғўзани тунда суғоришнинг роли катта. Ҳозир оппоқ, оромбахш ойдин кечалар бўлаяпти. Бу эса сувчига катта қулайлик туғдиради. Нега десангиз, ҳозир кечаси фонарсиз ҳам ишлаш мумкин-ку! Ойдинда бутун картага сувнинг таралиши кундузгидагидек кўриниб туради. Бунинг устига ойдинда ғўзани суғориш жуда гаштли бўлади. Шунинг учун ҳам ғўзани ойдинда суғоришни ҳамма ерда кенг йўлга қўйиш лозим. Ғўза тунда-ойдинда суғорилса икки нарсадан ютамиз: **биринчидан, тунда сув буғланмайди ва натижада маълум миқдордаги сув тежалади. Иккинчидан ғўза тунда сув ичса, унинг чанқоғи тез қонади.** Бизнинг бригадамизда 98 гектар ер бор. Бу ерлар асосан қияликлардан иборат. Ана шу майдонда ғўзаларни қондириб суғоришда тунги суғоришнинг роли катта.

Мен бу ерда яна бир нарса тўғрисида ўз фикримни айтмоқчиман. Баъзилар ғўзани чим бостириб суғоришдан қочиш керак дейишади. Бунга бир жиҳатдан қўшилса бўлади. Ҳақиқатан ҳам текис ерларда ажриқнинг чимидан фойдаланиш зарарлидир, ўтни кўпайтириб юборади. Бундай ерларда қоғоздан фойдаланиш яхши натижа беради. Лекин бизнинг ерларимиз қия бўлганлиги учун қоғоздан фойдалансак сув тезда уни ювиб кетади. Шунинг учун биз суғоришда бўз ерларнинг чимидан фойдаланамиз. Бўз ернинг чими суғориш тамом бўлгунча туради. Сўнгра ўз-ўзидан чириб кетади. Ундан ўт униб чиқмайди.

Ғўзани тунда — ойдинда суғорган вақтда сувчидан анча зийраклик талаб қилинади. Кечаси сувнинг нобуд бўлмаслиги учун қулоқдан тез-тез хабар олиб туришни ҳар бир сувчи унутмаслиги керак.

МАККАЖЎХОРИГА КАТТА ЙЎЛ!

«Маккажўхори шундай бир экиндирки, бу экин туфайли биз чорвачиликни тез суръатлар билан ривожлантиришимиз ва чорвачилик маҳсулотларини керак бўлган миқдорда етиштиришимиз мумкин. Чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ем-хашак ва биринчи навбатда маккажўхори етиштирилишига бевосита боғлиқдир... Агар биз ҳар бир колхозда, ҳар бир совхозда маккажўхоридан яхши ҳосил олинадиган бўлишига эришсак, у ҳолда гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни кескин равишда кўпайтириш вазифасини муваффақиятли ҳал қилиш мумкин».

Н. С. ХРУЩЕВ.

Маккажўхори — чорвачиликнинг энг мустаҳкам, энг тўйимли озуқа базасидир. Қаерда «дала маликаси» — маккажўхорига яхши эътибор қилинса, кенг йўл очиб берилса чорва молларининг маҳсулдорлиги ошади. Гўшт, сут, жун, ёғ сероб бўлсин, колхоз ва совхоз хўжалиги мустаҳкамлансин, фаровонлигимиз яна ҳам ошсин деган деҳқон маккажўхори экади. Эл-юртимизда мўл-кўлчилик бўлсин, омборимизда ҳамиша тўла дон бўлсин, яхши еб, яхши ичайлик деган киши маккажўхорига кенг йўл берсин!

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг машҳур маккажўхорикори Любовь Ли гектаридан 1900 центнердан, шу районнинг Свердлов номли колхоз маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи Александра Ни 2000 центнердан силосбоп кўкпоя берамиз, деб ваъда қилган эканлар, бу билан улар Ватанимиз бойлигига бойлик қўшиш, халқимиз фаровонлигини оширишни олижаноб мақсад қилиб қўйганлар. Ахир «дала маликаси»га меҳр-муҳаббат билан қараётган, бу экиннинг аҳамиятига етиб авайлаб ўстираётган Чиноздаги «Партия XXI съезди» колхозининг ўртоқ Абдураҳмон Ҳусанов бошлиқ, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг Тхи Ен бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаларининг бу қимматли экинни етиштириш соҳасидаги ажойиб ишларини ким билмайди дейсиз! Маккажўхори учун бошланган катта юришнинг ана шундай юзлаб пешқадамларига офаринлар бўлсин.

Аммо баъзи бир раҳбар ўртоқлар бу қимматли экиннинг аҳамиятига ҳалига қадар яхши тушуниб етмаётирлар. Маккажўхорининг халқ хўжалигидаги, айниқса чорвачиликни юксалтиришдаги ролига баҳо бермаётган, панжа орасидан қараётганлар ҳам йўқ эмас. Сирдарё районидаги «1 Май» колхозини олиб кўрайлик. Бу колхозда 81 гектар ерга экилган маккажўхори ҳалига қадар тўла ягана қилинмаган. Механизация ёрдамида ишлов бериш эса сифатсиз ўтказилган. Экинни бегона ўтлар босиб ётибди. Колхознинг Фрунзе участкасидаги 15 гектарлик майдонда маккажўхорининг аҳволи, айниқса, чатоқ. Колхоз раиси ўртоқ Бозор Маманов бу аҳволни билса ҳам эътиборсиз юрибди. Райондаги «Коммунизм» колхозида ҳам маккажўхори парвариши яхши йўлга қўйилмаган. Ёки бўлмаса Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозини олайлик. Бу колхознинг 60 гектар ерга экилган маккажўхориси ўз вақтида чопиқ қилинмаганидан, сув берилмаганидан яхши ривожланмай ётибди. Бўка районининг бошқа колхозларида ҳам аҳвол кўнгилдагидек эмас.

Маккажўхорига шундай муносабатда бўлиш мумкинми, ахир. Бундай аҳволга бефарқ қараб бўладими? Аҳвол шундай қолаберса, бу экиндан қандай қилиб юқори ҳосил олиш мумкин. Ваҳоланки қаерда, қайси жойда, қайси колхоз ва совхозда маккажўхоридан яхши ҳосил олинмаётган экан, бунинг сабабини маккажўхоридан қидирмасдан, балки бу қимматли экинга эътибор бермаётган кишиларнинг камҳафсалалигидан қидирмоқ керак.

Шунинг учун партия ташкилотлари бу қимматли экиннинг аҳамиятини тушуниб, билиб оладиган, ундан мўл ҳосил олишга муваффақ бўладиган қобилиятли, ишга меҳр қўйган, жонкуяр кишиларни қўллаб-қувватлашлари керак. Маккажўхорининг аҳамиятини тушуниб етмаётган, қолоқ қарашларга ёпишиб олаётган кишиларга зарба бермоқ лозим.

Маккажўхоридан йилдан-йилга мўл ҳосил олиб келаётган илғор хўжаликларнинг, маккажўхорикорлик бригадаларининг тажрибасини кенг оммалаштириш керак. Бунинг учун маккажўхори экувчи бригадаларнинг ўзаро тажриба алмашишини ташкил этмоқ, уларни илғор хўжаликлар далаларига олиб бориб, маккажўхори қандай қилиб парвариш қилинаётганлигини, қайси вақтда кўкпоя сифатида йиғиб олиб силос қилиш кераклигини амалда ўргатиш лозим.

Илғор колхоз ва совхозларнинг маккажўхорикорлик бригадаларида шу кунларда бу экиндан юқори ҳосил етишмоқда. Силос қилиш вақти ҳам яқинлашмоқда. Шунинг учун ҳозирдан бошлаб маккажўхорини думбул кўкпоя сифатида силос қилишга пухта тайёрланиш керак.

Бунинг учун колхоз ва совхозлардаги маккажўхорини йиғиб-териб оладиган ва силос бостирадиган техникаларни ремонт қилишни тезда тамомлаш лозим. Силос бостирадиган траншеялар ремонтини кечиктирмаслик керак. Токи ҳар бир хўжаликда маккажўхори сўтаси думбул бўлиши биланоқ дарҳол силос бостиришга киришилсин. Силос қилинадиган маккажўхори сўтаси то думбул бўлмагунча ўриб олинишига йўл қўйилмасин.

«Дала маликаси» — маккажўхори учун катта юриш бошланди. Маккажўхорикорлар ўртасида юқори ҳосил учун бошланиб кетган социалистик мусобақани қизитиб юборайлик. Бу ишга комсомол-ёшларнинг оталигини яна ҳам ошириш керак. Россия Федерацияси, Украина ва бошқа қардош республикалардаги илғор маккажўхорикорлар тажрибасини кенг ёйайлик! Партиямиз шонли XXII съездини меҳнатда янги ғалабалар билан кутиб олиш учун, КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун зўр ғайрат-ташаббус кўрсатиб меҳнат қилайлик.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Целлюлоза-қоғоз саноатини ривожлантиришда эришилган жуда катта муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиумининг 1961 йил 29 июндаги Фармони билан қуйидагиларга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилди. **Круминьш В. М.** —Латвия ССР Халқ хўжалиги кенгашига қарашли «Лигатне» қоғоз фабрикасининг сеткачиси, **Мельников С. Ф.** —Архангельск Халқ хўжалиги кенгашига қарашли Архангельск целлюлоза-қоғоз комбинатининг бош инженери, **Мосягин А. М.**—Горький Халқ хўжалиги кенгашига қарашли Балахнадаги Ф. Э. Дзержинский номли целлюлоза-қоғоз комбинатининг старший варшчиги, **Рогачев В. Е.**—Пермь Халқ хўжалиги кенгашига қарашли Кама целлюлоза-қоғоз комбинатининг сеткачиси.

Целлюлоза-қоғоз саноатини ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиуми целлюлоза-қоғоз саноатининг ишчилари, инженер-техник ва раҳбар ходимларидан 1.130 кишини 1961 йил 29 июнь Фармонига мувофиқ СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Ленин ордени билан 57 киши, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан 134 киши, «Ҳурмат Белгиси» ордени билан 242 киши, «Шавкатли меҳнат учун» медали билан 378 киши ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан 319 киши мукофотланди.

Корея Халқ Демократик Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси Москвага келди

МОСКВА, 29 июнь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан, Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг раиси, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар Кабинетининг Раиси ўртоқ Ким Ир Сен бошчилигидаги Корея Халқ Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегацияси бугун Москвага келди.

Корея Халқ Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегациясини кутиб олиш учун КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрущев, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Е. А. Фурцева, П. Н. Поспелов, В. В. Гришин ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари ва бошқа расмий кишилар, пойтахт меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари, СССРдаги дипломатик вакилликларнинг бошлиқлари Внуково аэродромига келдилар.

Ҳурматли меҳмон шарафига аэродромда фахрий қоровул саф тортиб турди, Корея Халқ Демократик Республикаси ва СССР давлат гимнлари ижро этилди.

Аэродромда Н. С. Хрущев ва Ким Ир Сен ўртоқлар нутқ сўзладилар.

«БАҲОР» ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР «БАҲОР» ДАВЛАТ ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИГА АЙЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбек давлат филармонияси «Баҳор» халқ рақс ансамблининг ўзбек миллий хореография санъатини ривожлантириш ва пропаганда қилиш ишидаги катта хизматларини назарда тутиб, «Баҳор» халқ рақс ансамблини Ўзбекистон ССР «Баҳор» давлат халқ рақс ансамблига айлантириш тўғрисида қарор қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

Тошкентда янги киностудия

Ўзбекистон кино санъати яна бир ижодий ташкилотга эга бўлди. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ, илмий-оммабоп, таълим ва ҳужжатли-хроникал фильмлар ишлаб чиқаришнинг ташкил қилинишини яхшилаш ҳамда уларнинг ғоявий-бадиий сифатини ошириш мақсадида илмий-оммабоп ва ҳужжатли-хроникал фильмлар киностудияси ташкил этилди. «Ўзбекфильм»нинг ўз ижодини ҳужжатли кино жанрига бағишлаган режиссерлари, операторлари ва бошқа ходимлари янги студия коллективининг ядросини ташкил этади. Студия кучли ишлаб чиқариш базасига эга бўлади. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ НОВАТОРЛАРИ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИНГ МАСЛАҲАТИ

КАМЧИЛИКЛАР ДАРҲОЛ ТУГАТИЛСИН

Бу йил Сирдарё районининг меҳнаткашлари она-Ватанга 59 минг тонна пахта сотиш мажбуриятини олганлар. Пахтакорлар ўз олдиларидаги шарафли вазифани бажариш учун тинмай меҳнат қилмоқдалар. Кўпгина майдонларда ғўза қатор ораларида ишлаш анча уюшқоқлик билан ташкил этилган. Колхозчилар эрта тонгдан қош қорайгунча ишлаб, кўпроқ ҳосил тўплашга ҳаракат қилмоқдалар.

Бу соҳада Ленин номли, Сталин номли колхозларнинг аъзолари дастлабки ютуқларни қўлга киритган. Ўз вақтида бегона ўтлардан тозаланиб, яхши парвариш қилинаётган ғўзаларнинг шона ва гуллари кўпаймоқда.

Область қишлоқ хўжалиги новаторлари кенгашининг раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ **Ҳамроқул Турсунқулов** бошчилигидаги бир группа мутахассислар юқоридаги колхозларнинг аъзолари ривожланишдан орқада қолаётган ғўзаларни бўлиқ ғўзаларга етказиб олиш йўлида қилаётган ишларини кўриб анча хурсанд бўлдилар. Колхозчилар ҳосили кам бўлган ғўзаларни алоҳида контроль остига олганлар. Бу ерларга қўшимча ишлов берилиб, вақтида озиқлантириляпти.

«Малик» тажриба хўжалигида ҳам ғўзага ишлов бериш анча уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Ғўза зараркунандаларига қарши кураш, минерал ўғитлардан фойдаланишда тузуккина иш қилинган. Лекин хўжаликнинг айрим бригадаларида ғўзалар ҳалига қадар бегона ўтлардан тозаланиб олинмаган.

Бундай фактни ўртоқ Анвар Чуйгунов бошлиқ бригада мисолида кўриш мумкин. Бригадада меҳнат интизоми ниҳоят бўш. Қилинган ишнинг сифатига аҳамият берилмайди. Ғумай ва бошқа бегона ўтлар илдизи билан олиб ташланмаётир.

Новаторлар кенгашининг аъзолари бегона ўтлардан тозаланган 5 гектарлик картани текшириб чиқдилар. Ғўза суғорилгандан кейин кечикиб культивация қилинган. Кесак кўчиб кетган. Тугма Иброҳимова, Ашур Холбекова, Кўчар Абдуллаев ишлаган ғўза қатор ораларида бегона ўтларнинг 30 проценти қолиб кетган. Универсалчи Баҳри Турдиевнинг айби билан кўпгина ғўзалар пайхон қилиб юборилган. У тракторнинг ишчи органларининг аниқ ишлашини таъминламаган.

300 гектар пахта майдонига эга бўлган Альяс Мамедов бошлиқ бригадада ғўза культивацияси анча яхши, бироқ суғоришда агротехника қоидаларига риоя қилинмаётгани маълум бўлди. Ўртоқ Ҳ. Турсунқулов бригаданинг ерларини айланиб чиққач, ишчиларга сувни тежаб сарфлаш зарурлигини айтди.

— **Бунинг учун,** — деди у,— **аввало ўқариқлар ораси қисқа бўлсин. Ҳар юз метрдан биттадан ўқариқ олиш керак. Бунда ғўза захлаб кетмайди. Ҳар бир кўчат сувни қониб ичади.**

Новаторлар кенгашининг аъзоси, машҳур механизатор **Турсуной Охунова** совхознинг бош агрономи ўртоқ М. Красильников билан суҳбатда **айрим карталардаги ғўзалар ғовлаб кетганлигини, ҳосил шохлари камлигини таъкидлаб, бундай ғовлаган ғўзаларни яқин кунларда чеканка қилиш кераклиги ҳақида маслаҳат берди.**

Свердлов номли колхозда (раиси Соиббоев, партия ташкилотининг секретари Рустамов ўртоқлар) мусобақадош самарқандликларнинг маслаҳатларидан ҳалигача тегишли хулоса чиқарилмаганлиги маълум бўлди. Колхозда қатор ораларига ишлов беришда агротехника қоидаларига риоя қилинмаётир. Ғўзалар бегона ўт ичида қолиб кетган. 100 гектар ердаги ғўзага ўз вақтида ишлов берилмаганлиги орқасида ўсишдан орқада қолган. Бу ерда ғўзани узунасига, кўндаланггига культивация қилишда узилишликка йўл қўйилмоқда. Ерда нам сақлашга аҳамият берилмаган. Сувдан кейин кечикиб культивация қилиняпти. Натижада ердаги намликнинг 30 проценти ҳавога учиб кетмоқда.

Колхоз раҳбарлари тунги суғоришни яхши ташкил қилмаганлар. Ҳар бир литр сувдан тежаб фойдаланишга аҳамият берилмаяпти. Пахта учун ажратилган сув шолипояларга оқизиляпти.

Райondaги «Қизил Октябрь», Карл Маркс номли, Т. Шевченко номли ва бошқа колхозларда кўчатларни тўла сақлаб қолишда механизаторларнинг масъулияти оширилмаганлиги, бу соҳада камчиликлар мавжудлиги аниқланди. Ҳали ҳам трактор паркидан фойдаланиш ёмон. Культивация саёз ўтказилмоқда.

Районда новаторлар кенгаши аъзолари текширишининг якунига бағишланган йиғилиш бўлди. Йиғилишда колхоз раҳбарлари, агрономлар, бригада бошлиқлари иштирок этдилар.

Ҳ. Турсунқулов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, селекционер, **С. Канаш** ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, ҳар бир туп ғўзани меҳр билан парвариш қилишни давом эттириш, уларда ҳосил бўғинларининг кўпроқ бўлишига эришиш, ғўзани икки томонлама культивация қилиб, узунасига ва кўндалангига озиқлантириш, сувни жилдиратиб тараган ҳолда ғўзани қондириб суғориш ҳақида қимматли маслаҳатлар бердилар.

Сирдарёликлар область қишлоқ хўжалиги новаторларининг маслаҳатларига тўла амал қилиб, трактордан унумли фойдаланиш, ҳамма бригадаларда от культиваторларини ишга солиш, дала шийпонларида ётиб ишлашни ташкил этиш, суғоришни тартибга солиб, кунига камида 1500-1600 гектар ерга сув қўйиш ва бошқа ишлар юзасидан муҳим тадбирларни белгиладилар.

М. ҒОЗИЕВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ГЕКТАРИДАН 40 ЦЕНТНЕР УЧУН

Июнь тонгида далаларни кўздан кечириш қанчалик кишига ором беради.

Бригадир Ғофур ака Қодиров бир учи уфқ билан туташган поёни йўқ пахтазорнинг ўртасига келиб тўхтади ва ғўзадаги капалакка ўхшаш нозик гулни ушлар экан, лаблари беихтиёр пичирлади.

— Бир, икки, уч, тўрт, олти, тўққиз...

Бригадир ғўзадаги шона ва гулларни санашда давом этди. Ғўзалар серҳосил.

Ҳа, шундай бригада аъзоларининг эрта баҳорданоқ енг шимариб меҳнат қилганликлари зое кетмади. 80 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирилди. Бу ўз-ўзидан бўлмади, албатта. Шуни айтиш керакки, бригада пахтакорлари ҳар бир ғўзанинг соғлом ва серҳосил бўлишини таъминлаш учун кураш олиб бордилар, ҳар бир киши ўзига топширилган вазифани виждонан адо этди. Ғўзалар қондирилиб суғорилди ва озиқлантирилди. Механизатор Пўлат Каримов ўсимлик қатор ораларига ишлов беришда ташаббус кўрсатди. У пўлат отнинг рулини дадиллик билан бошқариб, ўсимликнинг нормал ривожланиши ва серҳосил бўлиши учун ҳалол меҳнат қилди. Сувчи Аҳмад Муслимов, Йўлчи Солиев ва Тўхта Акбаров ўртоқларнинг фикри-зикри ғўзаларнинг қониб сув ичишига қаратилди.

Орджоникидзе районидаги «Маданият» колхозининг коммунист Ғофур ака Қодиров бошчилик қилаётган бригада аъзолари бу йил ҳар гектаридан 40 центнерга етказиб ҳосил олиш учун сўз берган эдилар. Бригада аъзоларининг шу кунларда зўр ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилаётганликлари бу юксак аҳднинг шараф билан бажарилишидан далолат беради.

С. МИРЗАЕВ.

Область қишлоқ хўжалик новаторлари кенгашининг аъзоси машҳур механизатор Турсуной Охунова Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз далаларида бўлиб, пахтакорлар иши билан батафсил танишди, уларга ғўзани тезроқ ҳосилга киритиш, машина теримига ҳозирдан пухта тайёрланиш ҳақида маслаҳатлар берди. Суратларда: 1. (чапдан) ўртоқ Т. Охунова колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Убайдуллахўжаев билан биргаликда ғўза ҳосил шохларини кўрмоқда. 2. Колхозчи қизлардан Т. Муҳамедова, Ф. Боқиева ўртоқлар Т. Охунова билан суҳбатда механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсига бориб ўқиш истагини билдирдилар.

З. Ҳамидов фотоси.

Қардош халқларнинг дўстлиги ва ҳамкорлиги асло бузилмайди

ҚАТТА КРЕМЛЬ САРОЙИДА МИТИНГ

МОСКВА, 28 июнь. (ТАСС). Бугун Катта Кремль саройида Совет Иттифоқи халқлари билан Вьетнам Демократик Республикаси халқларининг дўстлик митинги бўлди.

Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумат делегациясининг бошлиғи, бош министр, Вьетнам меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Фам Ван Донг, делегация аъзолари — Вьетнам Демократик Республикаси бош министрининг ўринбосари, Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Ле Тхань Нги, Вьетнам Демократик Республикаси Госплани раисининг ўринбосари, министр Ле Ван Гиен, Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Нгуен Ван Кинь СССР Олий Советининг Вьетнам Демократик Республикаси ва Совет Иттифоқи давлат байроқлари билан безатилган мажлислар залига гулдурос қарсаклар остида кириб келадилар.

Вьетнамлик азиз меҳмонлар, Л. И. Брежнев, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, Г. И. Воронов ўртоқлар президиумга чиққанларида, митинг қатнашчилари уларни давомли, гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Митингни меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Н. И. Бобровников очди. У, қаҳрамон ва меҳнатсевар Вьетнам халқига ўз мамлакатини социалистик асосда қайта қуриш йўлида, социализм негизларини қуриш йўлида янги ажойиб муваффақиятлар тилади.

«Работница» журналининг редактори, Совет-Вьетнам дўстлиги жамияти правлениеси раисининг ўринбосари В. Е. Вавилинага сўз берилади. Социалистик лагернинг бошқа мамлакатлари ўртасида бўлгани каби, Совет Иттифоқи билан Вьетнам Демократик Республикаси ўртасида ҳам, дейди у, тўла тенг ҳуқуқлиликка ва ўзаро беғараз ёрдамлашишга асосланган дўстлик ва қардошлик муносабатлари ўрнатилди.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

ҚАРДОШ ХАЛҚЛАРНИНГ ДЎСТЛИГИ ВА ҲАМКОРЛИГИ АСЛО БУЗИЛМАЙДИ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА).

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев минбарга чиқади. Залда гулдурос овация янграйди. Ҳамма ўрнидан туриб, Совет ҳукуматининг бошлиғини ва у билан бирга шонли Вьетнам халқининг вакилларини чин кўнгилдан табриклайди.

Н. С. Хрушчев Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан, бутун совет халқи номидан Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумат делегациясини ва қардош Вьетнам халқини чин кўнгилдан табриклаб, бундай деди: Совет кишилари Вьетнам Демократик Республикасига жуда самимий ва дўстлик ҳислари билан қараб келмоқдалар.

Сўнгра Н. С. Хрушчев дедики, Вьетнам халқи революция ғалаба қозонганидан кейин, жиддий қийинчиликларга қарамай, ўз жароҳатларини тез тузатиб олишга ва янги социалистик экономиканинг мустаҳкам негизларини қуришга муваффақ бўлди. Эндиликда Вьетнам халқи ўз халқ хўжалигини ривожлантиришнинг биринчи беш йиллик планини бажариш устида фидокорона меҳнат қилмоқда.

Маркс ва Ленин идеяларини мустамлака мамлакатларининг социал проблемаларини ҳал этиш учун татбиқ қилиб бўлмайди деб, бу идеялар Шарқ халқларига яқин идеялар бўлиши мумкин эмас, деб мустамлакачиларнинг ҳимоячилари қилаётган даъволарни Н. С. Хрушчев пучга чиқарди. Н. С. Хрушчев, Совет Иттифоқи Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати билан биргаликда Вьетнамни тинч йўл билан қайта бирлаштириш масаласини тезроқ ҳал этиш йўлида қатъият билан курашмоқда, деди.

Ўртоқ Хрушчев Лаос проблемасига тўхталиб дедики, Лаос халқи четдан ҳеч кимни асло аралаштирмай, ўзининг ички ишларини ўзи ҳал қилади, ўз давлат тузумининг формасини ўзи белгилайди, ўз социал иқтисодий ва маданий тараққиётининг йўлини ўзи белгилайди.

Совет ҳукуматининг бошлиғи қуролсизланиш проблемасига тўхталиб айтдики. Совет Иттифоқи батамом қуролсизланишни амалда рўёбга чиқаришга ҳамиша тайёр, агар Ғарб давлатлари чинакам қуролсизланишга рози бўлсалар, шу шарт билан қуролсизланиш устидан ўрнатиладиган ҳар қандай контроль системасини қабул қилишга тайёр.

Ғарбда қизишаётган шахсларнинг ҳар қандай дўқларига қарамай, деди Н. С. Хрушчев, Германия билан сулҳ шартномаси, албатта, имзоланади. Дўқлар қилиб, қўрқитиш даври аллақачон ўтиб кетган ва бунақа дўқ қилишларни архивга топшириш керак. Лекин, бизни зўравонлик позициясида туриб гаплашишга мажбур қиладиган бўлсалар, у ҳолда биз бунга қандай жавоб беришни биламиз. Агар шунга ҳам қарамай, тинчлик ва тинч-тотув яшаш душманлари сафарбарлик эълон қилсалар, биз ўзимизни ғафлатда қолдирмаймиз. Биз зарур чораларни кўрамиз.

Совет ҳукумати бошлиғи Германияни қайта бирлаштириш проблемасига батафсил тўхталиб уқтириб айтдики, фақат Германия Демократик Республикаси ҳукумати билан Германия Федератив Республикаси ҳукумати музокаралар олиб бориб, ҳамкорлик қилишлари натижасидагина бу икки давлатни битта давлат қилиб бирлаштириш мумкин. Бошқа мамлакатлар немисларнинг бу ички ишига аралашмасликлари керак.

Ўртоқ Хрушчев дедики, Совет Иттифоқи Германия билан сулҳ шартномасини тузишни ва шу асосда Ғарбий Берлин масаласини ҳал этишни таклиф қилаётганлиги билан ҳеч кимга таҳдид қилаётгани йўқ. Биз Ғарбий Берлиннинг ишларига аралашмасликни таъминлайдиган мустаҳкам халқаро гарантиялар ўрнатилишини таклиф қилаётирмиз: тўрт буюк давлат бу гарантияларни таъминлайдиган давлат бўлиши керак. Сўнгра Н. С. Хрушчев дедики, Америка Қўшма Штатларининг президенти жаноб Кеннеди билан Венада ўтказган учрашувларим ва суҳбатларим фойдали бўлди, чунки бу учрашув ва суҳбатлар бир қанча муҳим халқаро масалаларни яхшироқ тушуниб олишга ёрдам берди. Бундай учрашувлар бундан буён ҳам фойдали бўла беради, чунки давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатларда туғиладиган проблемаларни давлат арбобларининг учрашувларисиз ҳал қилиб бўлмайди.

Пировардида Н. С. Хрушчев бундай деди: ўртоқ Фам Ван Донг бошчилигидаги Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқига қилган визити, асосий халқаро масалалар устида фикр олишувлар бўлганлиги мамлакатларимиз ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга, бутун социалистик лагерни янада жипслаштиришга, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга қўшилган муҳим ҳиссадир.

Совет ҳукуматининг бошлиғи совет ва вьетнам халқлари ўртасидаги бузилмас, абадий дўстлик яшасин, деб хитоб қилди ҳамда социалистик мамлакатларнинг қудратли ҳамкорлигини мустаҳкамлашга ва ривожлантиришга чақирди.

Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумат делегациясининг бошлиғи, Вьетнам Демократик Республикасининг бош министри Фам Ван Донгга сўз берилади. Ҳамма ўрнидан туриб ҳурматли меҳмонни давомли қарсаклар билан табриклайди.

— Бугун, дейди Фам Ван Донг, —Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумат делегацияси ниҳоят даражада хурсанд ва шод бўлиб Совет пойтахти меҳнаткашларининг вакиллари билан учрашмоқда. Партия ва давлат раҳбарлари, совет кишилари бизни шодиёна кутиб олганликлари Совет ва Вьетнам халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликнинг гўзал ифодасидир. Бу шодиёна учрашув бизни ниҳоят даражада хурсанд қилди

Совет Иттифоқи, деди сўнгра бош министр, ёрқин келажак учун курашаётган миллион-миллион кишиларни руҳлантирувчи ҳамиша буюк илҳом манбаи бўлиб келмоқда. Совет Иттифоқи босиб ўтган йўл ва ҳозир унинг қўяётган ҳар бир қадами бутун инсониятнинг йўлини ёритиб турган ажойиб намунадир. Турмушнинг ҳамма соҳаларида совет халқи эришган порлоқ ғалабалар фақат совет халқининг шон-шуҳратигина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга социалистик лагернинг ва бутун дунёдаги барча илғор кишиларнинг ҳам ифтихоридир. Ўтган 43 йил давомида Совет Иттифоқи ҳамиша халқларга революция йўлини, социализм йўлини кўрсатиб турди. Ҳозирги вақтда СССР инсониятга коммунизм йўлини очиб бермоқда.

Ўртоқ Фам Ван Донг уқтириб айтдики, Совет Иттифоқи саноатнинг кўп тармоқлари учун замонавий база вужудга келтиришда Вьетнам халқига ёрдам берди.

Ўртоқ Фам Ван Донг Вьетнам халқининг ўз мамлакатини тинч йўл билан бирлаштириш учун олиб бораётган кураши ҳақида гапириб, мамлакатнинг шимолида ҳам, жанубида ҳам яшаб турган ҳар бир вьетнамлик ўз мамлакатини парчалаб юборган империалистлар ва уларнинг малайларидан ниҳоят даражада нафратланмоқда, деди. Фам Ван Донг Жанубий Вьетнамни янги хил мустамлакага айлантиришга ва уруш тайёрламоқ учун Американинг ҳарбий базасига айлантиришга уринаётган сотқин Нго Динь Дьем диктаторлик режимининг шармандали ҳаракатларини қоралади. Жанубий Вьетнамдаги бизнинг ватандошларимиз,— деди Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг бошлиғи,— Америка империалистларининг агрессив сиёсатини рад қилмоқдалар, Америка империалистларига ва Нго Динь Дьемга қарши, мамлакатни тинч йўл билан қайта бирлаштириш учун ватанпарварлик ҳаракатини ғагин ҳам кўпроқ кучайтирмоқдалар.

Пировардида ўртоқ Фам Ван Донг айтдики, Вьетнам халқи ва Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принципларига амал қилиб, ўз кучларини аямай, қардош социалистик мамлакатлар билан экономика, сиёсат ва маданият соҳаларидаги бирликни ҳамда қардошлик ва ўзаро ёрдам муносабатларини мустаҳкамламоқдалар. Вьетнам халқи ва Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати Вьетнам Демократик Республикаси ва совет халқининг бахт-саодати йўлида, бутун социалистик лагернинг бахт-саодати йўлида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам муносабатларини мустаҳкамламоқдалар.

Бош министр Фам Ван Донг яшасин улуғ Совет Иттифоқи ва унинг улуғ халқи, яшасин социалистик лагерь мамлакатларининг бузилмас бирлиги ва жипслиги, деб хитоб қилди.

Н. С. Хрушчев ва Фам Ван Донг ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва гулдурос қарсаклар билан кўп марталаб бўлиниб турди.

* * *

Катта Кремль саройидаги митинг социализм ва коммунизм қуриш, бутун дунёда тинчлик учун кураш йўлида қўлни-қўлга бериб бораётган Совет Иттифоқи ва Вьетнам Демократик Республикаси халқлари ўртасидаги дўстлик ва қардошларча ҳамкорлик алоқалари нақадар маҳкам, бузилмайдиган алоқалар эканлигини қайта-қайта кўрсатди.

ТЕАТР ВА ЗАМОНАВИЙЛИК

Замонавийлик, ажойиб давримизнинг, коммунизм қурилиши даврининг ишлари ва кишилари— совет санъатининг бош мавзуидир, Ўзбекистон Ёзувчилар, Композиторлар ва Рассомлар союзларининг республика Маданият министрлиги иштироки билан 28 июнда Тошкентда очилган қўшма пленуми драматургияда ва театрда замонавийлик проблемаларига бағишланган.

Ижодкор зиёлиларнинг вакиллари — ёзувчилар, артистлар, музикачилар, рассомлар, кинематографиячилар, журналистлар бу проблемаларни муҳокама қилиш учун тўпландилар. Театр тўғрисида олиб борилаётган жиддий суҳбатда Москвадан келган меҳмонлар — ижодий союзларнинг ва СССР Маданият министрлигининг вакиллари қатнашмоқда.

Пленумни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Президиуми гулдурос қарсаклар остида пленум фахрий президиумига сайланади.

Эрталабки мажлисда Ўзбекистон ССР Маданият министри С. М. Муҳамедов «Драматургия ва театрда замонавийлик» деган темада доклад қилди. Сўнгра докладни муҳокама қилиш бошланди.

Пленум ишларида Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бюросининг аъзолари О. А. Алимов, З. Р. Раҳимбобоева, Ф. Е. Титов, Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бюросининг аъзолигига кандидат Қ. М. Муртазоев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов қатнашмоқдалар.

* * *

Пленум 29 июнда ўз ишини тамомлади. Ижодий дискуссияда Москва, Тошкент, Нукус ҳамда республиканинг бошқа шаҳарлари адиблари, артистлари, рассомлари, музикачилари қатнашдилар.

Пленумда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади.

Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Н. С. Хрушчевга якдиллик билан табрикнома қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

КПСС XXII съезди ва ЎзКОМПАРТИЯ XVI съезди ШАРАФИГА

«Ташсельмаш» заводида ишлаб чиқарилаётган «ХВС—1,2» пахта териш машиналарининг бунёдга келишида 15-цех автоматчи токари Равил Яфаевнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Чунки у машиналар учун энг зарур деталларни тайёрлаб беради. Суратда: ўртоқ Р. Яфаев иш устида.

А. Абалян фотоси.

Илғорлар сафи кенгаймоқда

Шу йилнинг ўн ойлик ишлаб чиқариш планини КПССнинг XXII съезди очиладиган кунгача бажариш ҳақида ўз зиммасига юксак мажбурият олган 1-тикувчилик фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдириш туфайли 1961 йилнинг биринчи ярми учун белгиланган топшириқ муддатидан бир неча кун илгари бажарилди. Ўтган ойлар мобайнида пландан ташқари 50 минг сўмлик турли кийим-кечаклар тикилди.

Корхонада биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи номини олган шапка тикиш цехи ишчилари мусобақада олдинда бормоқдалар. Улар шу кунларда июль ойининг иккинчи ўн кунлиги ҳисобига маҳсулот бермоқдалар. Съездолди меҳнат вахтасида туриб ишлаётган коллектив кунлик топшириқни 125—130 процент қилиб адо этаётир.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг саноат бошқармасига қарашли 1-тикувчилик фабрикасининг коллективи Сурия Шермуҳамедова, Иноятхон Каримхўжаева, Галя Столбунова, Моҳия Музаффарова Раъно Афзалова сингари пешқадам ишчилар билан ҳақли равишда фахрланади. Бу илғор чеварлар нормани 2,5 бараварга етказиб бажаришяпти. Ҳозир фабрикада нормасини мунтазам ошириб бажараётган ишчилар сони 500 дан ошиб кетди.

Р. АМИНОВ.

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШЛАРИ УЧУН

«Узглавсельстрой»га қарашли Тошкентдаги ёғоч ишлаш комбинатининг коллективи КПСС XXII съезди ва Ўзкомпартиянинг XVI съездини муносиб туҳфалар билан кутиб олиш учун астойдил курашиб, самарали меҳнат қилмоқда. Прогрессив технология ва илғор иш методларини кенг жорий қилиш натижасида давлат планлари мунтазам равишда ортиғи билан адо этилаётир. Аҳил коллектив шу йилнинг ярим йиллик топшириғини муддатидан бир неча кун илгари бажарди. Шу давр мобайнида қишлоқ қурилишларига қўшимча равишда ўнларча минг сўмлик тахта, дераза рамалари, эшик ва бошқа ёғоч буюмлари етказиб берилди.

Коллективнинг бундай ютуққа эришишида биринчи йиғув-тайёрлов цехи ишчиларининг ҳиссаси катта. Йил бошидан бери пешқадамликни ўз қўлида сақлаб келаётган бу цех коллективи ярим йиллик топшириқни корхонада ҳаммадан илгари бажарди. Фақатгина июнь ойида пландан ташқари 400 квадрат метрга яқин эшик ва дераза блоклари ишлаб чиқарди.

Комбинат коллективи орасида ишлаб чиқариш нормасини бажармаётган бирорта ҳам ишчи йўқ. Кўпгина ёғочсозлар меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. В. Грицинин, Д. Майоров, П. Скратов ўртоқлар сингари коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашаётган ишчилар топшириқни бир ярим баравар ва ундан ҳам ошириб адо этишяпти.

И. РУСТАМОВ.

ФОЙДА ҲИСОБИГА

ОҲАНГАРОН. Оҳангарон дарёсининг ирмоғи бўлган Навгарзон сойининг дарахтзор соҳилида despite кончилар болалари учун ёзги соғломлаштириш шаҳарчаси қурилмоқда. Қурилиш Оҳангарон кўмир разрезининг пландан ташқари олган фойдаларидан ажратилган маблағ ҳисобига амалга оширилмоқда. «Узбекуголь» комбинати шу ҳисобдан қисқа вақт ичида 10 та уй-жой, шахтёрлар учун ётоқхона, 3 та болалар боқчаси қурди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИ ЯРИМ ЙИЛЛИК ПЛАННИ БАЖАРДИ

Ўзбекистон саноатининг ходимлари КПСС XXII съезди шарафига умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми жиҳатидан ва маҳсулотнинг кўпгина энг муҳим турлари бўйича олти ойлик планни муддатидан илгари бажардилар.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Маҳаллий саноат Бош бошқармаси саноати олти ойлик планни муддатидан илгари бажарди. (ЎзТАГ).

ХИТОЙ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

ҚАҲРАМОНОНА КУРАШ ЙЎЛИ

Эртага улуғ хитой халқи янги ҳаёт учун олиб борган курашининг синалган йўлбошчиси ва ташкилотчиси Хитой Коммунистик партияси ташкил этилган кунга 40 йил тўлади. Хитой марксистларининг бундан роса қирқ йил илгари Шанхайда яширин равишда бўлиб ўтган 1 съезди Хитой Коммунистик партияси ташкил этилганлигини эълон қилди.

Коммунизм ғалабаси учун курашни ўзининг мақсади деб эълон қилган марксистик партиянинг барпо этилиши Хитой тарихида буюк воқеа бўлди. Хитой Коммунистик партияси Россиядаги Улуғ Октябрь социалистик революциясининг бевосита таъсири остида Хитойда ишчилар ҳаракати зўр куч билан юксалган, империализм ва феодализмга қарши кураш кенг равишда бошланган бир шароитда ташкил этилди.

«Октябрь революцияси тўпларининг садоси, — деб ёзган эди ўртоқ Мао Цзэ-дун, — бизга марксизм-ленинизмни олиб келди. Октябрь революцияси жаҳоннинг ва Хитойнинг прогрессив элементларига мамлакатнинг тақдирини белгилаш ва ўз проблемаларимизни қайта қараб чиқиш учун пролетар дунёқарашини қўлланишда ёрдам берди. Русларнинг йўлидан бориш керак — хулоса шундан иборат эди».

Хитой Коммунистик партияси ўтган 40 йил ичида шонли жанговар йўлни босиб ўтди. У ҳаммаси бўлиб 50 дан сал ортиқ кишидан иборат бўлган марксистларнинг кичик группасидан Осиёнинг илгариги қолоқ, ярим мустамлака мамлакати—Хитойни порлоқ социалистик келажак сари комил-ишонч билан бошлаб бораётган коммунистларнинг кўп миллионли қудратли партиясига айланди.

Хитой Коммунистик партияси ўз йўлидаги катта тўсиқларни енгиб ўтиб, революцион жанглар ўтида ўсди ва чиниқди. У ўз қаҳрамонона фаолиятининг 28 йилини яширин ҳаёт, япон империализмига қарши партизан кураши, миллий-озодлик уруши, гоминдан ҳукмронлигига қарши қизғин гражданлик революцион курашларининг қийин шароитларида ўтказди.

Хитой Коммунистик партияси сон-саноқсиз қурбонлар берган ҳолда доимо халқ манфаатларини ҳимоя қилди, хитой ишчилар синфини, деҳқонларини ва барча меҳнаткашларини ҳокимият учун, яхши турмуш учун кураш сари оғишмай бошлаб борди. Гоминдан ҳукмронлигининг машаққатли йилларида минг-минглаб коммунистлар Чан Кай-ши зиндонларида ҳалок бўлди. Хитой халқи партиянинг ўлмас иши учун ўз ҳаётини қурбон қилган Ли Да-чжао, Цюй Цю-бо, Пин Бай, Фан Чжи-минь, Дэн Чжун-ся, Е-тин ва бошқа кўпгина ажойиб революционер-коммунистларнинг хотирасини абадий эсда сақлайди.

Душманлар партияни, унинг революцион таянч пунктларини йўқ қилиш мақсадида бир неча бор уриниб кўрдилар. Чан Кай-ши Хитой Коммунистик партияси ва унинг қуролли кучларини йўқ қилиш мақсадида озод этилган районларга беш марта йирик жазо юришлари қилди. Лекин на Чан Кай-ши, на япон босқинчилари ва на америка империалистлари бунинг уддасидан чиқаолмадилар. Халқ оммаси билан ҳар тарафлама боғланган, халқ орасидан чиққан Хитой Коммунистик партиясининг жасорати йил сайин ошиб борди ва куч тўплади. Революцион Қизил армия томонидан 1934—1935 йилларда қилинган Улуғ юриш Хитой Коммунистик партияси тарихига шонли саҳифа бўлиб кирди. Очликдан ва Чан Кай-шичиларнинг сон жиҳатидан устун кучлари билан тўхтовсиз равишда олиб борилган жангларда толиққан Хитой Қизил армиясининг отрядлари мамлакатнинг жанубидан шимолига томон бир неча минг километр масофани босиб ўтди ҳамда Шэньси-Ганьсу-Нинся чегара районида япон босқинчиларига қарши кураш учун янги революцион таянч пунктини вужудга келтирди. Хитой Коммунистик партияси барпо этган қуролли кучлар 1937—1945 йиллар мобайнида япон босқинчиларига қарши курашнинг асосий оғирлигини ўз гарданига олди. Четэл босқинчиларига қарши кураш ягона миллий фронти вужудга келтирилганлиги Хитой Коммунистик партиясининг буюк хизматидир.

Коммунистик партия кураш йиллари мобайнида партия қурилиши, халқ қуролли кучларини вужудга келтириш, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари кенг оммасининг яхши турмуши учун курашини ташкил этиш ҳамда уларни жипслаштириш соҳаларида бой тажриба орттирди. Коммунистлар ўзларининг революцион базаларида халқ ҳокимиятини барпо этиш ва йирик миқёсдаги хўжалик ҳамда маданий ҳаётга раҳбарлик қилиш тажрибасини тўпладилар. Хитой Коммунистик партияси халқ революцияси ғалаба қилган 1949 йилга келиб хитой халқининг худди ана шундай уюшган, жанговар қобилиятли, қўрқмас авангарди бўлиб қолган эди.

Хитойда империализм, феодализм ва бюрократик капиталга қарши қаратилган халқ революциясининг тарихий ғалабаси, меҳнаткашлар ички ва четэл эзувчиларининг кўп асрлик асоратидан халос қилиниши ва Хитой Халқ Республикасининг ташкил этилиши Хитой Коммунистик партиясининг фаолияти билан чамбарчас боғлангандир. Фақат илғор маркса-ленинча назария билан қуролланган Коммунистик партия раҳбарлиги остида халқ ички ва ташқи душманларнинг бирлашган кучлари устидан ғалаба қозонаолди ҳамда социалистик лагерь мамлакатларининг жипслашган оиласига кирган мустақил давлатни барпо этаолди.

Хитой халқ революцияси жаҳон пролетар революциясининг бир қисми сифатида ривожланди. У Улуғ Октябрь социалистик революцияси бошлаган ишни давом эттирди. «Хитой халқи, — деб таъкидлайди ўртоқ Мао Цзэ-дун. — Хитой революциясини ҳар доим Улуғ Октябрь социалистик революциясининг давоми деб қараб келди ва ҳозир ҳам шундай деб қарамоқда ҳамда буни улуғ бахт деб ҳисобламоқда».

Хитойдаги халқ революцияси империализмнинг Осиёдаги мавқеига қақшатғич зарба берди, жаҳон кучларининг нисбати социализм фойдасига ўзгариши учун жуда катта имкон яратди. У миллий-озодлик ҳаракатига янги кучли туртки берди, халқларга, айниқса Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларига жуда катта таъсир кўрсатди.

Хитой Халқ Республикасининг барпо этилиши Хитой Коммунистик партияси тарихида янги давр бошланганлигини билдирди. Хитой Коммунистик партияси ҳукмрон партия бўлиб қолди. У оқибат натижада ўзи учун яхши турмуш шароити вужудга келтиришга киришган кўп миллионли жабрдида халққа бошчилик қила бошлади. Халқ ҳокимиятига ўтмишдан камқувватли ярим вайрона саноат ва қолоқ қишлоқ хўжалиги мерос бўлиб қолди. Саноат ишлаб чиқаришининг даражаси бўйича Хитой тараққий этган капиталистик давлатлардан 100—150 йил орқада қолган эди. У мамлакатда истеъмол қилинадиган пўлатнинг 95 процентини, машиналарнинг 76 процентини нефтнинг 99,8 процентини ва тўқимачилик молларининг 21 процентини четдан ташиб келтиришга мажбур эди. Хитой, хитойлик ўртоқларнинг ибораси билан айтганда, «гадо ва яланғоч мамлакат» эди.

Ана шу шароитда Хитой Коммунистик партияси ўз халқини янги, социалистик жамият қуриш йўлидан далиллик билан бошлаб борди. Халқ-демократик тузуми ўрнатилганидан буён ўтган қисқа вақт ичида хитой халқи ўзининг қадимий ерида социализм қуриш соҳасида кўпгина муваффақиятларни қўлга киритди. Кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишига абадий барҳам берилди; шаҳар ва қишлоқ экономикасини социалистик асосда қайта ташкил этишнинг мураккаб жараёни тугалланди; сиёсий ва идеология фронтларида ҳал қилувчи ғалабаларга эришилди. Натижада пролетариат диктатурасининг барча звенолари, ишчилар синфи ва коммунистик партиянинг раҳбарлик мавқеи мустаҳкамланди.

Партия хитой халқининг ижодий ғайрати ва қудратли кучини бир неча беш йилликлар мобайнида Хитойчи халқ хўжалиги кучли равишда тараққий этган ва илғор маданиятли қудратли социалистик мамлакатга айлантиришга қаратмоқда Капитализмдан социализмга ўтиш даврида Коммунистик партия томонидан хитой халқи олдига қўйилган ва сўнгра Хитой Коммунистик партиясининг VIII Бутунхитой съезди ҳамда Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитетининг шундан кейин бўлиб ўтган пленумлари қарорларида ойдинлаштирилган асосий вазифа шундан иборат.

Хитой халқи томонидан муваффақиятли равишда амалга оширилаётган мамлакатни социалистик индустрлаштириш ана шу тарихий вазифани бажаришнинг калиди ҳисобланади.

Хитойнинг социалистик экономикаси, хўжаликни социалистик асосда планли юритишнинг бекиёс афзаллигини намойиш қилган ҳолда, юксак суръатлар билан ривожланмоқда. Хитойда фақат биринчи беш йилликнинг ўзида ўтган юз йил мобайнидагидан кўп саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Хитой меҳнаткашларининг фидокорона меҳнати иккинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш имконини берди. Кейинги уч йил ичида саноат ялпи маҳсулотининг ҳажми ҳар йили ўрта ҳисобда 40 процентдан зиёдроқ ўсди. Бу биринчи беш йилликдаги ўртача йиллик ўсишга нисбатан икки баравардан ҳам зиёдроқ кўпдир.

Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитетининг шу йил январь ойида бўлиб ўтган саккизинчи чақириқ IX пленуми саноат қурилишида эришилган муваффақиятларни қайд қилар экан, Хитой ҳозирги вақтда пўлат эритиш бўйича дунёда олтинчи, кўмир қазиб чиқариш бўйича эса иккинчи ўринда турганлигини кўрсатди. Бу — Хитой Халқ Республикаси меҳнаткашларининг коммунистлар партияси раҳбарлиги остида эришган катта ғалабасидир.

Хитойда кенг миқёсда амалга оширилаётган маданий революция коммунистик партиянинг жуда катта хизмати ҳисобланади. Озод қилингунча ўн кишидан атиги биттаси саводли бўлган мамлакатда ҳозирги вақтда фақат бошланғич мактабларда 90 миллиондан ортиқ ва ўрта ўқув юртларида 13 миллиондан зиёд киши ўқимоқда.

Қўлга киритилган муваффақиятлар, хитой коммунистларининг айтишича, «улуғ юришда қўйилган атиги биринчи қадамдир». Хитой халқи ва унинг Коммунистик партияси йўлида кўпгина қийинчиликлар турипти, аммо қулай шароитлар ҳам мавжуд. Бу — Совет Иттифоқи, барча социалистик мамлакатларнинг қардошларча дўстлиги ва бераётган ёрдамидир. Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси ўртасида иқтисодий ва илмий-техника ҳамкорлиги ҳақида яқинда имзоланган шартнома ана шу дўстлик янада мустаҳкамланганлиги ҳамда берилаётган ёрдам кучайтирилганлигининг ёрқин далилидир. Социалистик интернационализм принциплари, қардош мамлакатларнинг ғаразсиз яқиндан ҳамкорлик қилиши ва ўзаро ёрдамлашуви социалистик мамлакатлар улуғ дўстлигининг бузилмас негизи ҳисобланади

Хитойда халқ революциясининг ғалабаси ва социалистик қурилиш соҳасида эришилган муваффақиятлар социализм жаҳон системасининг мавжудлиги ҳамда мустаҳкамланиб бориши, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ривожланиб бориши билан чамбарчас боғлиқдир.

«Социалистик лагернинг жипслашуви ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг жипслашуви, — деб кўрсатилади Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитети IX пленумининг коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг 1960 йил ноябрида Москвада бўлиб ўтган кенгаши ҳақидаги резолюциясида, жаҳондаги барча халқларнинг бутун дунёда тинчлик учун, миллий озодлик учун, демократия ва социализм учун курашда ғалаба қозонишининг энг муҳим шарти ҳисобланади». Совет-Хитой дўстлиги бутун социалистик ҳамкорликнинг энг муҳим ва ажралмас қисмидир.

«Бизнинг жипслигимиз, — деди ўтган йили декабрда Москвада бўлган митингда ўртоқ Лю Шао-Ци, — ғояларнинг умумийлиги ва ишимизнинг умумийлиги билан пайвандланган. У умумий душманларга қарши биргалашиб олиб борилган кураш жараёнида ривожланди ва мустаҳкамланди. У марксизм-ленинизмга, пролетар интернационализмига асосланган. Бу— узоқ вақт давом этган бўрон синовларидан ўтган улуғ жипсликдир ва дунёдаги ҳеч қандай куч уни букаолмайди».

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Хитой Коммунистик партияси билан, социалистик мамлакатларнинг барча қардош партиялари билан, бутун дунёдаги маркса-ленинча партиялар билан бирлик ва дўстликни мустаҳкамлаш учун барча чораларни кўриб келди ва кўрмоқда

«Бизнинг партиямиз, — деб кўрсатади КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчев, — бу улуғ дўстликни мустаҳкамлаш учун доимо ҳар тарафлама куч-ғайрат сарфлаб келди ва бундан кейин ҳам ана шундай куч-ғайрат сарфлай беради. Халқ Хитойи билан, хитой коммунистлари билан, шунингдек барча мамлакатларнинг коммунистлари билан бизнинг мақсадимиз битта — тинчликни таъминлаш ва коммунизм қуриш, манфаатларимиз умумий—меҳнат аҳлларини бахтли ва саодатли қилиш, умумий принципиал мустаҳкам асосимиз — марксизм-ленинизмдир».

Хитой Коммунистик партияси ўз халқини улуғ мақсади—социалистик жамият қуриш йўлидан комил ишонч билан бошлаб бормоқда. Совет Иттифоқи коммунистлари, бутун совет халқи қардош хитой халқига ва унинг синалган кўпмиллионли авангарди— Хитой Коммунистик партиясига социализм қуришда янги муваффақиятлар тилайди.

В. КАРИМОВ.

Хитой Халқ Республикаси. Суратларда: (ўнгдан) Ланьчжоудаги (Гансу вилояти) Шимоли-ғарбий олий ўқув юртининг ўқитувчиси До Я-пинь студентлар билан машғулот ўтказаётир. Янцзи дарёсидан кесиб ўтган кўприк.

Минь Чжун-чже ва Ли Цзю Лин фотолари (Синьхуа агентлиги)

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШ МУҚАДДАС БУРЧИМИЗДИР

Қуйи Чирчиқ районидаги «Коммунизм» совхозининг 3-бўлимига қарашли коммунист ўртоқ А. Абдуғаффоров бошчилик қилаётган бригада лубкорлари бу йил 49 гектар ерда уруғлик каноп, 51 гектар ерда каноп пояси етиштираяптилар. Суратда: (чапдан) 3-бўлим бошқарувчиси А. Имомов, колонна механиги Ли Бон Ок ва бригада бошлиғи А. Абдуғаффоров ўртоқлар уруғлик каноп етиштирилаётган участканинг экинларини кўздан кечирмоқдалар.

Н. Қодиров фотоси.

СЕРИКБОЙ АКА КЎСАК САНАДИ

Юқори Чирчиқ районидаги Сталин номли колхоз далаларида мўл ҳосил етиштирилмоқда. Колхоз пахтакорлари ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб, ғўзани меҳр билан парвариш қилмоқдалар. 116 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32 центнер «оқ олтин» ҳосили етиштирамиз деб эл-юрт олдида ваъда берган коммунист ўртоқ Серикбой Қоратоев бригадаси азаматлари ғўза парваришини айниқса намунали ўтказмоқдалар. Бригаданинг олди ғўзалари кўсаклай бошлади.

Шундай, самарали меҳнат ўз натижасини кўрсатди. Кечагина мурғак бўлган ғўзалар эндиликда ҳосилга кирди. Серикбой ака далаларни айланар экан, кўсак санади.

Н. ЖОНУЗОҚОВ.

Ғўзасидан ўти кўп

Беғамлик ҳам шунчалик бўладими, эгатларни оралаган киши ўтдан ғўзани ажратиб олишга жуда қийналади. Бу картадан бегона ўтнинг хоҳлаган турини топишингиз мумкин: ғумай, чирмовиқ, зарпечак ёш ғўзанинг озиғига, сувига шерик бўлиб, уни ўстирмаяпти.

Бўка районидаги «Ленинобод» колхозининг 1-бригадасида ғўза парвариши ана шундай «сифатли» ўтказилаяпти. Лекин, бригадир Маматқул ака ҳеч кимга гап бермайди.

— Еримиз 120 гектар, ҳар гектаридан 22 центнердан ҳосил топширамиз,— дейди у.

— Экинларингизни ўт босиб кетибди-ку, бу аҳволда қандай қилиб шунчалик ҳосил етиштирасиз?

— Э, биродар, гапнинг сирасини айтганда ишчи кучимиз етишмайди-да, — дейди у.

Ҳақиқатан ҳам шундайми? Далаларни айланган киши бу саволга салбий жавоб олади. Бригадага 25 ишчи кучи бириктилган экан. Қани улар, нега кўпчилиги далада кўринмайди. Маълум бўлишича, бригада аъзолари бўлган аёллар кўпинча ўз шахсий томорқаларидаги экинларни парвариш қилиш билан банд бўлишар экан.

— Нега ишга қатнашмайсиз?— деб сўрадик улардан.

— Бизда ҳеч қандай айб йўқ. Бригадирнинг ўзи билан келишганмиз,— деб жавоб беришади улар.

Кўриниб турибдики, бу бригадада меҳнат интизомига риоя қилинмайди. Бригадир Маматқул ака ўз билганича иш юритиб, ғўзаларнинг ёмон аҳволга тушиб қолишига сабабчи бўлмоқда. Ҳар гектар ерда 55—60 минг туп кўчат сақлаб қолинган. Шундай бўлгандан кейин, планда белгиланган миқдорда кўчат етиштирилмагани ҳолда, ҳеч бўлмаса бор кўчатларни сақлаб қолиш чораларини кўриш керак-да. Аммо шундай қилинмаётир. Ҳалигача баъзи ерлар биринчи парваришдан чиқарилмаган; суғориш, озиқлантириш, культивация ишлари маълум бир график асосида ўтказилмайди. Шунинг натижасида ғўзалар ўтга олдириб қўйилган. Вақт ўтиб бораётганлигига қарамай, бу ғўзаларни ўтдан тозалаш пайсалга солинмоқда. Ҳатто 30 гектарга яқин ернинг ғўзаси ҳалигача ягана қилинмаган. Бригадир Маматқул ака эса ҳамон ваъдабозликдан нарига ўтмаётир. Раҳбарлар у билан суҳбатлашиб, танқид қилишса: «узоғи билан беш кун муддат беринглар, шу муддат ичида ўтни тозалаб оламиз» деб ваъда беради. Лекин унинг беш куни сира тамом бўлмаётир.

Шунингдек, колхознинг 8-бригадасида ҳам ғўзани ўт босиб кетган.

«Ленинобод» колхози бу йил 755 гектар ерда пахта етиштирмоқда. Бироқ, иш уюшқоқлик билан олиб борилмаслиги натижасида ҳалигача бу майдонларнинг анчагина қисмида ғўза биринчи парваришдан чиқмаган.

Райондаги Ленин номли колхознинг Деҳқон Жуманазаров бошлиқ бригадасида ҳам ғўза бир қаричу, лекин унинг ичидаги ғумай одамнинг бўйидан баланд. Колхознинг Марҳамат опа ҳамда Холмурод Қурбоновлар бошлиқ бригадалари ҳам ўт ўстиришда қўшниларидан қолишмаётирлар. Лекин, колхоз агрономи Жўра Насруллаев ва раис Барат Умаров ўртоқлар бу бригадалар даласининг ўтдан тозалаб олиниши учун зарур чораларни кўрмаётирлар.

«XX партсъезд» ҳамда Карл Маркс номли колхозларнинг айрим бригадаларидаги бегона ўт ҳам кишининг кўнглигини хира қилади.

Мўл ҳосил учун курашда долзарб кунлар бошланди. Бегона ўт ҳашарот каби ғўзанинг ашаддий душманидир. Шундай экан, бегона ўтга қарши курашда сусткашлик қилиш тер тўкиб етиштирилаётган ҳосилнинг бир қисмини йўқотиш демакдир. Юқорида тилга олинган бригада бошлиқлари ва аъзолари наҳотки бу оддий ҳақиқатни тушуниб етишмаса?

Н. РИХСИЕВ.

Экинни хавфли касалликдан сақлайлик

Тошкентда ғўзанинг хавфли касаллиги — вилтга қарши кураш масалаларини муҳока қилишга бағишлангач республика кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда олимлар, тажрибакорлар ва намунавий-тажриба хўжаликларининг мутахассисларидан 200 дан ортиқ киши қатнашди.

Кенгашда ўсимликшунослик, фитопаталогия, ўсимликлар физиологияси, токсикологик кимё, селекция ва уруғчилик соҳасидаги муваффақиятлар ҳақида ахборотлар тингланди. Бу ҳақда жумладан, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари В. Е. Еременко, республика пахта селекцияси ва уруғчилиги институтининг директори С. С. Канаш, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ботаника институтининг директори С. А. Асқарова сўзладилар.

Кенгаш қатнашчилари вилт замбуруғига қарши кураш учун кимё воситаларидан фойдаланиш, республикада ғўзанинг вилт билан касалланишини тугатиш юзасидан кенгайтирилган агротехника ва ташкилий хўжалик тадбирлари ишлаб чиқиш тўғрисида қизиқарли ахборотларни тингладилар. Республика колхоз ва совхозларида вилтга қарши кураш олиб бориш юзасидан тавсиялар тасдиқланди. (ЎзТАГ).

Маккажўхори сарғайиб кетди

Чорва ривожлансин, унинг маҳсулдорлиги ошсин, она-Ватанимизнинг бу маҳсулотларга бўлган талаб ва эҳтиёжини қондиришда мен ҳам ўз ҳиссамни қўшайин деган орзу-истаги бор киши «дала маликаси» ўстиради, уни яхши парвариш қилади, вақтида сув таради, озиқлантиради. Натижада тонна-тонна тўйимли ва ширали озуқа етиштирган бўлади. Бу билан у ўз хўжалигида гўшт, сут, ёғ ва бошқа маҳсулотларни кўпайтирган бўлади.

Афсуски, айрим хўжалик раҳбарлари «дала маликаси» ҳисобланган маккажўхорига эътиборсизлик билан қараб келмоқдалар. Бу ўринда Сирдарё районидаги «Қизил Октябрь» колхозини кўрсатиш мумкин. Колхоз бу йил 189 гектар ерга маккажўхори экканэди. Маккажўхори ердан униб чиққач, парвариши кучайтирилмади. Бригадир Александр Дудников-нинг айби билан ўсимликка ўз вақтида ишлов берилмади ва озиқлантирилмади. Бунинг устига маккажўхори ҳаддан ташқари чанқатиб қўйилди, бегона ўт босиб кетди. Эндиликда мана шу маккажўхоризорда бўлсангиз, бу ерда қандай ўсимлик ўстирилаётганлигини ҳам билмайсиз. Қайси куни ям-яшил бўлиб турган квадратлар ўт ичида қолиб кетди, сувсизликдан сарғайди.

Шуниси ачинарлики, колхозда сув етарли, мавжуд сув ресурсларидан фойдаланилганда ҳалига қадар маккажўхори майдонларини камида икки марта суғориш имконияти бор эди. Афсуски, сувдан тежаб-тергаб фойдаланилмади. Нима учун бундай қилинаётганлиги колхоз раҳбарларига маълум бўлса керак.

Т. СОЛИЕВ.

ТАКРОРИЙ ҚУРТ БОҚИШ НАМУНАЛИ ЎТКАЗИЛСИН

ТЕЛОВ, (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). 2-«Оҳангарон» совхозининг пиллачилари баҳорги қурт боқишни намунали ўтказдилар. Ипак қуртлари яхши биноларда агротехника қоидаларига асосланиб парвариш қилинди. Донгдор пиллачи, Сталин мукофоти лауреати Олияхон Султонова методини қўллаган пиллачилар яхши натижаларга эришдилар. Ипак қуртлари 18—20 кунда пилла ўради. Совхоз 17,1 тонна юқори навли пилла топшириб, социалистик мажбуриятни шараф билан адо этди.

Моҳир пиллачилардан ўртоқ Норбой Нурмуҳамедов ҳар қути уруғдан 120 килограммдан пилла топшириб, район миқёсида янги рекорд қўйди. Гулзеба Сановарова мусобақада Нурмуҳамедовдан қолишмади. У 118 килограммдан пилла топширди. Звено бошлиғи ўртоқ Қумри Шерматова, пенсионер У. Йўлдошев, Қарши Исроилова ўртоқлар ҳам пилладан юқори ҳосил етиштириб, катта муваффақиятни қўлга киритдилар.

Совхоз пиллачилари КПСС XXII съезди ва Ўзкомпартия XVI съездини такрорий ипак қуртидан мўл ҳосил етиштириш билан нишонлашга аҳд қилдилар. Пиллачилар 30 қути ипак қурти олиб, парваришини кучайтираяптилар.

Совхоз пиллачилари такрорий қурт боқишни ҳам намунали ўтказиб, ҳар қути ипак қуртидан 35—40 килограммдан пилла топшириш юзасидан оширилган мажбурият олдилар. Ипак қуртлари тўйдирилиб, яхши парвариш қилинмоқда.

Гектаридан 27 центнер учун

Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг 6-бўлимига қарашли ўртоқ Ш. Норматов бошчилик қилаётган бригада аъзолари бу йил пахта майдонларининг ҳар гектаридан 23 ўрнига 27 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. 104 гектар майдондаги ғўзаларга икки марта комплекс ишлов берилди. Ҳозиргача 1 гектар ер ҳисобига 200 килограммдан суперфосфат ва 130 килограммдан селитра аралашмаси солиниб, барча майдондаги ғўза озиқлантирилди. Ғўза парваришида бригада аъзоларидан Х. Эгамбердиева, Б. Хакимова, М. Асранқулова, Н. Утанова ва А. Беголева сингари ўртоқлар бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар.

У. УТАНОВ.

МАЖБУРИЯТНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

СУТ КЎПАЙИШИ КЕРАК

1. РАҲБАРЛАР МАҚТАНИШГАН ЭДИ...

Идорада совхоз директори ўринбосари Иван Ефимович Скляр билан партбюро секретари Самат Қурбонов суҳбатлашиб ўтиришибди.

— Ўтган йили совхозимиз бутун мамлакатга ном таратди Иван Ефимович.

— Ном чиқарсак ёмонми Самат Қурбонович, — ўтган йили давлатга 4202 центнер гўшт топширилди. Бу ҳар гектар ярoқли ер ҳисобига 235 центнер демакдир. Сут етиштиришдаги муваффақиятларимиз бундан ҳам катта.

— Демак, мақтансак арзийди-да...

Бири у деди, бири бу деди, тилга олинмаган рақамлар қолмади. Ҳатто, бир йилда совхоз қанча даромад қилганлиги ҳам айтилди. Киши ўз меҳнати самарасини кўрганда қувонади, албатта. Лекин ўтган ютуқларимиз билан ҳадеб мақтанавериш яхши натижа бермайди. Кечаги муваффақиятларимизни қанчалик кўп тилга олсак, бугунги ишимиз ҳақида ҳам шунчалик кўп қайғиришимиз керак. Акс ҳолда ютуқлар-ютуқларга уланмайди, ғалвирни сувдан кўтарганда ер чизиб қолинади.

Чиноз районидаги 4-наслчилик совхозида худди шундай бўляпти. Совхозда ўтган йили 5 ой ичида ҳар сигир бошига 1725 килограммдан сут соғиб олинган эди. Бу йил ана шу муддат ичида ҳар сигирдан соғиб олинган сут ўтган йилгига қараганда қарийб 250 килограммданга камайиб кетди. Бултур сигирлар сони 1173 бошни ташкил этарди. Эндиликда эса совхозда 1300 та сигир бор. Қизиқ, сигирлар сони кўпаяяпти, яхши, бироқ улардан соғиб олинаётган сут сира ошмаяпти, аксинча камайиб кетяпти.

Нега бундай деб сўрадик совхоз раҳбарларидан. Уларнинг айтишига қараганда сигирлар туғмаётган эмиш. Аслида бундай эмас. Фикримизнинг исботи учун баъзибир фактларни келтирамиз. Совхознинг биринчи бўлими фермасидамиз. Ўлмас Эрназарова сигирларни эндигина соғиб бўлган экан.

— Ҳар куни қанчадан сут соғиб олаяпсиз?

— 270—280 килограммдан.

—Бундан ҳам кўпроқ сут соғиб олишингиз мумкинми?

— Мумкин. Лекин битта шарти бор. Сигирларимизга етарли концентрат озуқа бўлиши керак. Биз эса бу хилдаги озуқаларни жуда кам бераяпмиз. Мана кўриб турипсиз, сигирларимизни асосан беда билан боқаяпмиз. Ҳар куни бир хилдаги озуқани еган сигирларимиз тобора сутини камайтириб боряпти. Бир вақтлар сигирларимдан ҳар куни 350—360 килограммга етказиб сут соғиб олардим. Ўшанда сигирлар тўйимли озуқалар билан таъминланарди. Ҳозир шу хилдаги озуқамиз етарли бўлганда эди...

Ўртоқ Иван Ефимович, сут соғувчи Ўлмас Эрназарова нималар деяпти? Сиз сигирларимиз туғмаяпти, шу сабабли ўтган йилгига нисбатан кам сут соғиб олаяпмиз, деган эдингиз. Сизнинг бу фикрингизга фермадагилар қўшилишмаяпти. Сиз: озуқамиз етарли, сигирларни силос билан боқаяпмиз деган эдингиз. Совхознинг бирор фермасида сигирларга силос берилаётганлигини кўрмадик.

2. ДАЛАНИ АЙЛАНГАНДА

Директор ўринбосари 3-фермани мақтаган эди. Ҳақиқий фактлар эса унинг бу фикри нотўғри эканлигини кўрсатди.

Фермада сут соғувчилар учун қулай шарт-шароит яратиб берилмаганлиги совхоз раҳбарларига маълум эмасга ўхшайди. Шундай бўлмаганда эди улар бу ерда кўпгина сигирлар қўлда соғилаётганлигини, улар сут соғиш агрегати билан таъмин этилмаганлигини билишган бўлар эдилар.

Биз юқорида сигирлардан сут соғиб олишнинг тобора камайиб кетишига сигирлар етарли концентрат озуқалар билан таъмин этилмаётганлиги сабаб бўлаётганлигини айтиб ўтдик. Хўш, совхоз раҳбарлари бу ҳақда ўйлашаяпдими. Фактлар бу саволга «йўқ», деб жавоб беради. Мана бир мисол. Бу фермада 134 гектар ерга маккажўхори экилган эди. Энг қулай агротехника муддатлари ўтиб кетаётганлигига қарамай, ўсимлик ҳалига қадар биринчи сув ичмаган. Шу кунга қадар борйўғи 60 гектар ердаги жўхори суғорилган. Ваҳоланки ферма ариқларида сув сероб. Ана шу мавжуд сув ресурсларидан яхши фойдаланилганда барча майдонларга иккинчи марта сув тараш мумкин бўларди. Даладаги ўтларни ҳар ким ўз билганича ўриб кетяпти. Бунинг устига комбайнчи Максим Сеитмуллаев ишнинг сифатига мутлақо эътибор бермаётир. Беданинг кўпгина қисми нес-нобуд бўлаяпти.

3. ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИ ЁЙИЛМАЯПТИ

Совхозда бир неча йиллардан буён сигирлардан кўп сут соғиб олаётган, ички резервлардан тўла фойдаланаётган, озуқа рациони кам бўлишига қарамасдан сигирларни яхши парвариш қилиб, кун сайин уларнинг сутини ошираётган миришкорлар йўқ эмас. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, коммунист Мунаввара Нурматова ана шундай илғор сут соғувчилардан биридир. У ўтган йили ўз боқимидаги сигирларнинг ҳар биридан 5 минг 8 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олган эди. Бу йил у сигир бошидан соғиб олинаётган сут миқдорини 5,5 минг килограммга етказиш учун курашаяпти. Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир сигирдан 3 минг килограммдан ошириб сут соғиб олди.

Бувойша Абдухонова, Мария Мардонина, Бекир Набиев ва Умид Амедов сингари сут соғувчилар ҳам илғорликни қўлдан бермай кун сайин кўп сут соғиб олмоқдалар. Аммо совхоз раҳбарлари бундай моҳир сут соғувчиларнинг бой тажрибаларини оммалаштиришга эътиборсизлик билан қарашяпти. Шу сабабли айрим сут соғувчилар сутни кўпайтириш ўрнига тобора камайтиришяпти. Ибодат Тожибоева, Полина Илницкая каби сут соғувчилар ярим йил ўтиб кетишига қарамай ҳар бир бош сигирдан бир ярим тоннага етар-етмас сут соғиб олишди, холос.

Совхоз бу йил 20356 центнер сут етиштириш керак. Қизиғи шундаки, зиммадаги мажбуриятнинг бажарилиши совхоз раҳбарларини ташвишга туширмаяпти. Шундай бўлмаганда эди, соғин сигирлар етарли озуқа билан таъминланган бўлмасмиди, ички резервлардан унумли фойдаланилмасмиди, сут соғувчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун қулай шарт-шароит яратиб берилмасмиди? Илғорларнинг тажрибаси оммалаштирилганда, сут соғувчилар ўртасида социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилганда, озуқа базаси ҳисобланган маккажўхорига нисбатан бўлган муносабат ўзгартирилганда, иш олға қараб силжимасмиди?

Б. ЭРҚОРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Сув ҳосилга-ҳосил қўшади

Ҳидир Қурбоновнинг бу сўзида жон бор. Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхозда қарийб 20 йилдан буён сувчи бўлиб ишлаб келаётган ўртоқ Х. Қурбонов сув ҳосилга-ҳосил қўшишини, «оқ олтин» хирмонини баракали қилишини яхши тушунади. Шу сабабли ҳам у, шу кеча-кундузда ҳар бир қатра сувнинг қадрига етаяпти, сувдан тежаб-тергаб фойдаланаяпти, сув исроф бўлишига йўл қўймаётир.

— Ғўзани устма-уст суғориш ҳам яхши эмас,— дейди у. Негаки, ғўза устма-уст суғорилса, тупроқ ҳаддан ташқари зичлашиб, ўсимликнинг нормал ривожланиши учун имкон бермайди. Бундан ташқари, ғўза ғовлаб кетади. Ваҳоланки, ҳосилни ғўзанинг бўйи бермайди. Кимда-ким ғўзани ғовлатишга йўл қўйса, кўплаб ҳосилни қўлдан бой берган бўлади.

Ғўза вақтида сув ичсин.

И. ИБОДОВ.

МАККАЖЎХОРИ ШИКОЯТИ

Гулистон районидаги Крупская номли колхозда экилган 20 гектар маккажўхори парвариш қилинмай. ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

(Газета хабаридан).

Элнинг кўмкўк ўрмониман,
Чорвадорнинг дармониман,
Силос қилса хирмониман,
Мени йўқлар кишим борми?
Ерга экиб кетди, холос,
Қирга тикиб кетди, холос,
Ёлғиз ўзим қолдим беҳос,
Мени йўқлар кишим борми?
Ўтлар қўймас ўсай десам,
Ўсиб кўкни тўсай десам,
Танга думбул осай десам,
Мени йўқлар кишим борми?
Униб ерни кўриб қолдим,
Шу бўйимча туриб қолдим,
Иссиқликдан қуриб қолдим,
Мени йўқлар кишим борми?
Чорва учун арзон бўлдим,
Шамол турса тўзон бўлдим,
Сувсизликдан хазон бўлдим,
Мени йўқлар кишим борми?
Олтин асло ерда қолмас,
Мендан раис хабар олмас,
Агроном ҳам назар солмас,
Мени йўқлар кишим борми?

Ҳамроқул РИЗОҚУЛОВ.

ҒАЙРАТИ ЖЎШ УРАЁТГАНЛАР

«Тошкент молия-иқтисод институтининг студентлари ҳимматли иш бошладилар. Бизлар ҳам бу ажойиб ташаббусга қўшиламиз. Чунки, «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш учун кураш биз ёшларнинг ҳам жонажон ишимиздир». Шу кунларда пойтахтдаги қайси бир олий ўқув юртида бўлманг, ғайрати жўш ураётган ёшларнинг ана шундай қатъий сўзларини эшитасиз.

Ватанпарварлар мурожаатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаганлардан бири Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг студентлари бўлди. Улар оталиқдаги хўжаликларга ғўза парваришида ёрдам беришни ўқув-ишлаб чиқариш практикалари билан қўшиб ўтказишга аҳд қилдилар. Бир группа студентлар Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз пахтакорларига ёрдам берадилар. Улар ғўза парваришида қатнашиш билан бирга, қишлоқ хўжалик машиналари ва пахта териш агрегатларини ремонт қилиш ишларида ҳам актив иштирок этадилар. Йилдагидек бу йил ҳам бўлажак ёш мутахассислар 200 гектар экин майдонида ишлаб чиқариш практикасини давом эттиришади.

Институтнинг қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш факультети 4-курс студентлари Янгиердаги 6-совхоз ишчилари билан ёнма-ён туриб меҳнат қилишади. Айни вақтда улар 500 гектар ерда тажриба ишлари олиб борадилар. Бу майдонларга эрта кўкламда 80 ва 100 сантиметр кенгликда чигит экилган эди. Культиваторлар ва озиқлантириш агрегатлари қатор ораларига мослаштирилди. Бу ишда ёш тажрибакорларга институт ўқитувчиларидан техника фанлари кандидати М. Ланцман, А. Абдуллаев, В. Шерф ўртоқлар яқиндан ёрдам кўрсатишди.

Бу йил олий ўқув юрти коллективи Калинин районидаги 5 хўжаликнинг сутчилик фермаларини механизациялаштиришга қарор қилган. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультетининг юқори курс студентлари райондаги Навоий номли, «Октябрь», «XX партсъезд» колхозлари ва «Назарбек» совхозининг фермаларида сигирлардан сут соғиб олишни «арча» усулига кўчириш тадбирларини кўрдилар.

Яқин кунлар ичида студентларнинг катта бир группаси Тошкент областидаги бир қатор хўжаликларга ёрдам бериш учун жўнаб кетадилар.

С. ТИЛЛАХЎЖАЕВ.

Шу кунларда Тошкент қишлоқ хўжалик институти агрономия факультетининг юқори курс студентлари Гулистон районидаги «Октябрь» колхозида ишлаб чиқариш практикасини ўтказишмоқда.

Суратда: студентлар практикада.

А. Абалян фотоси.

МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ БЎШ БЎЛГАЧ...

Ленин номли колхоз Чиноз районидаги йирик хўжаликлардан бири ҳисобланади. Колхознинг пахта майдони Жўнариқ билан Бўзсув оралиғига жойлашган. Азамат пахтакорлар ана шу унумдор ерлардан мўл ҳосил етиштириб келар эдилар. Лекин, кейинги йилларда пахта тайёрлаш планини бажара олмаётирлар. Хўжаликнинг олдинга эмас, орқага қараб кетишига сабаб колхоз раҳбарларининг ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қараб келаётганликларидадир. Кейинги пайтда меҳнат интизоми бўшашиб кетди. Айрим кишилар колхознинг еридан истаганларича ажратиб олиб, ўзларининг томорқаларига айлантириб олдилар. Бу хилдаги шахслар кўп вақтларини ана шу томорқада ишлаш билан ўтказадилар. Экканнарсалари пишгач, уларни бозордан топасиз. Қишлоқ хўжалик артели Уставининг мана шундай қўпол равишда бузилишига колхоз раҳбарлари (раиси Х. Давиров, бошланғич партия ташкилотининг секретари Ш. Алматов ўртоқлар) панжа орасидан қараб келмоқдалар. Ҳатто, колхознинг Х. Нурматов, А. Абдусатторов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида анча ер талон-торож қилинди. Х. Давиров, Ш. Алматовлар бу нотўғри ҳаракатни билиб-билмасликка олиб юрдилар. Натижада Х. Нурматов бошлиқ бригадада пландагидан 8,5 гектар кам ерга чигит экилди. А. Абдусатторов бошлиқ бригадада эса 10 гектар чигит экиладиган ер ортиқча томорқага айлантирилди.

Шуниси ажабланарлики, Ш. Алматов билан суҳбатлашсангиз, ўзини ишнинг кўзини биладиган раҳбар қилиб кўрсатмоқчи бўлади. Камчиликлардан гап очсангиз, турли баҳоналарни қалаштириб ташлайди. Ойни этак билан ёпиб бўлмайди дейдилар. Ш. Алматов ўзининг айбини бекитишга қанчалик уринмасин, даладаги ишлар унинг қандай раҳбар эканлигини яққол кўрсатиб турибди.

Масалан, А. Маликов, А. Муҳаммаджонов, А. Абдусатторов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда меҳнат интизоми ғоят бўшашиб кетган, ғўзаларни бегона ўт қоплаган. Бу нинг устига, бу бригадаларда ғўза қатор ораларига ишлов беришда агротехника қоидаларига риоя қилинмаяпти. Ҳали биринчи сув ичмаган ва озиқлантирилмаган карталар ҳам бор.

Бу йил колхоз пахтакорлари давлатга 1960 тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Ана шу юксак вазифани бажариш учун колхоз раҳбарлари ўз ишларида кескин бурилиш ясашлари керак.

В. ХОЛМАТОВ.

ПАХТАКОРЛАР МАМНУН

«Коммунизм» колхози Янгиер районидаги йирик хўжаликлардан бири ҳисобланади. Колхознинг азамат меҳнаткашлари КПСС XXII съезди шарафига социалистик мусобақани ғоят қизитиб юбордилар. Шу кунларда колхознинг қайси бир бригада даласида бўлманг, қайноқ ҳаётни, узунасига ва кўндалангига яшил квадратлар оралаб сузаётган универсал тракторларни, кўчатларни қондириб суғораётган уста сувчиларни учратасиз.

Колхоз правлениеси пахтакорлар учун ҳар томонлама қулайлик яратиб, қўл меҳнатини кескин суратда камайтириш, кўпроқ механизация воситаларидан фойдаланишни планлаштирган. Пахтакорларнинг унумли меҳнатдан сўнг мароқли дам олишлари учун етарли шароит яратиб берилган. Дала шийпонлари шинам, озода сақланади. Ҳар бир дала шийпонида радиоприёмник, газета ва журналлар муҳайё. Қишлоқ хўжалигига оид брошюралар мавжуд. Турли шиор ва плакатлар билан безатилган.

Колхознинг 22 дала шийпонида иссиқ овқат ташкил қилинган. Иссиқ овқат ҳар бир участканинг марказида тайёрланиб, сўнг бригадаларга тарқатилади. Бу, ишчи кучини тежаш ва пахтакорларни иссиқ овқат билан бир вақтда таъминлаш имконини бермоқда.

Э. ХЎЖАМҚУЛОВ.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Оҳангарон шаҳрида

ЦЕМЕНТЧИЛАР УЧУН ЯНГИ КЛУБ

Цемент заводи ишчилари учун 120 ўринли ёзги клуб биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бу ер тез кунда ишчи, хизматчиларнинг яхши маданий дам оладиган жойига айланиб қолди. Шу кунларда клубда меҳнаткашларни қизиқтираётган ҳар хил темаларда лекциялар, тематик кечалар ўтказиляпти, янги кинофильмлар намойиш қилинмоқда.

600 ЎҚУВЧИ ҲОРДИҚ ЧИҚАРМОҚДА

Шаҳар атрофидаги тоғларнинг оромбахш ёнбағирларида «Салют» ва «Угольщик» пионер лагерлари ташкил этилган. Ҳар икки лагерда ҳозир шахтёрлар ва бинокорларнинг 600 фарзанди ҳордиқ чиқармоқда. Лагерларда яхши маданий дам олиб, каникул кунларини хушчақчақ ўтказиш учун зарур шароитлар яратилган.

ЯРИМ ФАБРИКАТЛАР МАГАЗИНИ

Шаҳар умумий овқатланиш тресТи «Октябрь» кўчасига жойлашган 8-ошхона ёнида ярим фабрикатлар магазини очди. Магазинда мол ва қўй гўштидан тайёрланган ҳар хил ярим фабрикат маҳсулотлар ва хилма-хил нон маҳсулотлари билан савдо қилинаётир.

И. АҲМЕДОВ,
А. КЎКИЕВ.

САҲНАДА ТУРКМАНИСТОН АРТИСТЛАРИ

Республикамиз пойтахтига қардош санъаткорларимиз тез-тез меҳмон бўлиб келиб турадилар. Шу кунларда Туркманистон артистлари ўзларининг шўх ва жозибали санъатлари билан тошкентликларни хурсанд қилмоқдалар.

Улуғ Октябрь революциясигача Туркманистонда рақс санъати унча тараққий этмаган эди. Совет ҳокимияти йилларида республикада санъат мисли кўрилмаган даражада гуллаб-яшнади, халқ орасидан ажойиб талантлар етишиб чиқди.

Меҳмонларимиз ўз концертларини Свердлов номли концерт зали, шаҳар парклари ва халқ ижоди Уйи саҳнасида кўрсатаётирлар. Қардошларимиз Тошкентга ранг-баранг программадаги катта концерт билан келганлар. Уларнинг репертуарида туркман рақсларидан ташқари Ўрта Осиё халқлари, шунингдек Кавказ, Молдавия, Ҳиндистон, Афғонистон, Вьетнам халқларининг рақслари ҳам бор. Турли халқларнинг мураккаб ифодали рақсларини артистлар саҳнада маҳорат билан ижро этадилар. Моҳир раққослар Омон Қурбонов, Владимир Оғожоновлар ижро этган номерлари, йигитлар рақси, пиёла ва қизлар ўйини ҳамда бошқа қатор рақслар тамошабинлар томонидан қизғин қарсаклар билан олқишланаётир. Рус рақси «Ярмарка»ни алоҳида таъкидлаб кўрсатиш керак. Бу завқли рақс ижро этилганда залдаги ҳамма тамошабинлар чапак билан жўр бўлиб туришади. «Ярмарка» рақси ансамбль коллективининг катта ижодий ютуғидир.

Концертнинг биринчи кунида Ўзбекистон рақс санъатининг усталари туркманистонлик ўз ҳамкасбларини ўзбек ерига меҳмон бўлиб келганлари учун қизғин табрикладилар.

Талантли коллектив 1 — 2 июлда шаҳзр паркларида концерт бергач. областимиз шаҳарларига боради. Жумладан улар Чирчиқ ва Янгийўл меҳнаткашларини ўз санъатлари билан таништирадилар.

Суратда: ўзбек рақси усталари Туркманистон халқ рақс ансамбли артистлари билан.

И. Глауберзон фотоси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЕЛИМ ЎРНИГА КЎЛ БАЛЧИҒИ

Гомель областидаги Речицк фанерь-мебель комбинатида кўл балчиғидан синтетик елим ўрнида фойдаланила бошланди. Кўл балчиғини тахталарни бирбирига ёпиштирадиган материалга айлантириш технологияси жуда ҳам оддий. Қуритилган ва хокка айлантирилган балчиқ ишқорлар билан қайта ишланади. Шундан сўнг у елимлаш хусусиятини олади. Ёғоч қипиғини кўл балчиғи билан аралаштириш натижасида тайёрланган мебель тахталари ўз сифати жиҳатидан синтетик елим билан тайёрланган тахталардан қолишмайди. Унинг афзаллиги шундаки, янги усул билан ишланган маҳсулотнинг таннархи бир неча баравар арзон бўлади.

ГИГАНТ КОМПРЕССОР

В. И. Ленин номидаги Нева машинасозлик заводида домна печларининг кислород блоклари учун мамлакатимизда энг йирик компрессор тайёрланди. Буғ турбинаси ёрдами билан ҳаракатга келтириладиган икки цилиндрли бу агрегат жуда қувватлидир. Янги компрессор ҳар минутида юқори босим билан 3,5 минг кубометр ҳаво етказиб беради.

Ленинграддаги йирик корхона конструкторлари томонидан яратилган бу гигант компрессор чўян эритишни кўпайтириш, домна печларининг унумдорлигини анча ошириш имконини туғдиради.

БАҲАЙБАТ ПОДШИПНИК

Москвадаги 1-подшипник заводида кафтга сиғадиган оддий подшипниклар билан бирга, жуда баҳайбатлари ҳам тайёрланмоқда. Айрим подшипникларнинг оғирлиги 4 тоннагача етади, диаметри эса 1,5—2 метрни ташкил этади. Яқинда корхонада 1620 миллиметр диаметрли баҳайбат подшипник ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бундай подшипниклар кемасозлик, нефть, металлургия ва бошқа саноат тармоқларида фойдаланилади.

ФУТБОЛ

„Старт"нинг бу ўйини хурсанд қилмади

Мамлакат биринчилиги учун «Б» классида ўйнаётган «Старт» командаси 27 июнда ўз майдонида «Памир» (Ленинобод) футболчилари билан учрашди. Биринчи таймда майдон эгалари анча яхши ўйнадилар. Улар усталик билан тўпни бир-бирларига ошириб, чиройли комбинациялар қилиб танаффусгача ҳисобни ўз фойдаларига 2:0 га етказдилар.

Танаффусдан сўнг меҳмонлар жуда активлик билан ўйнашга киришдилар. Улар ҳисобни биринчи таймдаги мағлубиятга бараварлаштириш уёқда турсин, ҳатто 2:3 ҳисоби билан майдон эгалари устидан ғалаба қозонишга эришдилар. «Старт» биринчи таймдаги ўз ғалабасини сақлаб қололмади. Бу, ўйинчиларда техника ва жисмоний тайёргарлик етишмаслигини яна бир марта кўрсатди.

Л. ПЬЯНЦЕВ.

Украина ССР. Харьков атрофидаги Васишчево қишлоғи яқинида қаттиқ ёмғирдан сўнг тупроқ ювилиши натижасида катта ўқ-дори склади борлиги маълум бўлиб қолди. Бу ўқ-дориларни ёвуз ниятли фашист оккупантлари қолдириб кетганлар. 75 гектар майдонда 34 мингга яқин артиллерия снарядлари, авиабомба, мина ва портлатиш моддалари кўмиб қўйилган экан.

Старший лейтенант Е. Н. Павлунин командаси остидаги бир группа жасур саперлар бу ўқ-дориларни бир ойдан ортиқ вақт ичида ердан чиқариб олиб, йўқ қилиб ташладилар. Совет жангчиларининг ботир ва қаҳрамонлиги бу сафар ҳам катта фалокатнинг олдини олишга ёрдам берди. Суратда: ўқ-дори складини зарарсизлантиришда қатнашган бир группа саперлар дам олиш вақтида. Чапдан: младший сержант И. Ятчук, сержант Д. И. Короленко, старший лейтенант Е. Н. Павлунин, ефрейтор П. Е. Захарченко, оддий солдатлар В. Г. Корюшкин, Б. А. Распутин, К. Қурбонов, Р. Хазиев ва младший сержант И. Д. Падалка.

П. Мороз фотоси,
(ТАСС фотохроникаси).

Халқаро аҳвол

НУТҚ ЗЎР ҚИЗИҚИШ БИЛАН КУТИБ ОЛИНДИ

ПАРИЖ, 28 июнь. (ТАСС). Совет-Вьетнам дўстлиги митингида СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг сўзлаган нутқи Франция пойтахтида қизиқиб кутиб олинди. Бу нутқнинг мазмуни матбуот агентликлари ва радио орқали тарқатилди. Франс Пресс агентлиги Н. С. Хрушчев сўзлаган нутқини эълон қилиб, бу нутқда Совет Иттифоқи тинчликка, ёппасига ва батамом қуролсизланишга интилаётир деб айтилган гапларни уқтириб кўрсатмоқда. Хабарларда, Совет ҳукумати бошлиғи Германия Демократик Республикаси билан сулҳ шартномаси имзоланишини таъкидлаганлиги уқтириб айтилмоқда.

ЛОНДОН, 28 июнь. (ТАСС). Совет-Вьетнам дўстлиги митингида Н. С. Хрушчев сўзлаган нутқининг ТАСС томонидан юборилган текстидан олинган парчаларни Рейтер агентлиги тарқатди ва бу хабарни неча бир неча марта такрорлади. Н. С. Хрушчевнинг нутқида Германия масаласи ҳақида айтилган гапларни ва, жумладан, ҳар иккала герман давлати билан сулҳ шартномаси тузиш зарурлиги ҳақида айтилган гапларни, шунингдек Н. С. Хрушчевнинг АҚШ президенти Кеннеди билан Венада олиб борган музокаралари тўғрисида ва Лаос масаласи ҳақида айтган гапларини агентлик алоҳида таъкидлаб кўрсатди.

ГДР ДАВЛАТ КЕНГАШИНИНГ ГЕРСТЕНМАЙЕР ВА АДЕНАУЭРГА ТЕЛЕГРАММАСИ

БЕРЛИН, 28 июнь. (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг Давлат кенгаши бундестаг раиси Герстенмайерга ва Германия Федератив Республикасининг канцлери Аденауэрга телеграмма юборди. Давлат кенгаши бу телеграммасида сулҳ шартномаси тузиш ва Германияни қайта бирлаштириш масалалари бўйича ҳар иккала герман давлатларининг вакиллари ўртасида музокаралар бошлашни дарҳол маъқуллашни таклиф қилади.

Совет Иттифоқининг таклифига мувофиқ, дейилади телеграммада, сулҳ шартномаси тузиш ва Германияни қайта бирлаштириш тўғрисида немислар эришадиган ҳар қандай битимни, тўрт давлат тан оламиз, деб айтмоғи керак. Шу орқали сулҳ шартномасида немис халқининг миллий манфаатларига риоя қилинишини биз биргаликда таъминлай оламиз, сулҳ шартномаси Ғарбий Берлин масаласини ҳам ҳал этиб беради.

Германия Демократик Республикасининг Давлат кенгаши Германия Федератив Республикасининг бундестаги ва ҳукуматини немис миллати учун пайдо бўлган катта имкониятни яна бой бериб қўймасликка даъват этади. немис халқининг бахтига қарши Германия тарихида бундай ҳодисалар жуда кўп содир бўлган эди.

Телеграммани Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг раиси Вальтер Ульбрихт имзолаган.

„СУКАРНО ТИНЧЛИК ФОНДИ"

ЖАКАРТА, 27 июнь. (ТАСС). Бугун Жакартада «Сукарно тинчлик фонди» ташкил этиш тўғрисидаги ҳужжатни имзолаш маросими бўлди. Ҳужжатни президент Сукарно номидан «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Сталин мукофотининг лауреати маориф ва маданият министри профессор Прийоно имзолади. Президентнинг қарорига мувофиқ, 1960 йилда Сукарнога берилган «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Ленин мукофоти ана шу фондга қўшилган биринчи ҳисса бўлади. Индонезия гражданларининг халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашдаги хизматлари учун уларга «Сукарно тинчлик фонди» маблағларидан тинчлик мукофоти бериб борилади.

Президент Сукарно Индонезия тинчлик тарафдорлари комитетининг раиси Ҳидоят хонимни фонднинг раҳбари, профессор Прийонони эса унинг ўринбосари қилиб тайинлади.

Кураш тўхтатилмаётир

ПАРИЖ, 28 июнь. (ТАСС). Кеча кун давомида Сарта, Шаранта, Крез, Пюи-де-Дом, Эро, Ньевр ва бошқа департаментларда деҳқонларнинг янги ғалаёнлари бўлиб ўтди. Тўла бўлмаган маълумотларга кўра, деҳқонларнинг ғалаёнлари 20 департаментга ёйилган.

Сентда (денгиз бўйидаги Шаранта департаменти) бир неча минг деҳқон 1500 трактордан тузилган «қўриқчи» ҳамроҳлигида шаҳар кўчаларидан ўтган. Жонзак шаҳрида теварак-атрофдаги қишлоқлардан келган етти минг деҳқон ҳукуматнинг аграр сиёсатига қарши норозилик митингига тўпланган. Префект ёрдамчиси норози бўлган деҳқонларни «тийиб қўйиш»га уринганда, бунга жавобан: Ҳукумат деҳқонларга нисбатан ўз муносабатини ўзгартирмагунча курашаберамиз. — деган хитоблар айтилган. Ҳукумат амалдори: башарти маъмурлар деҳқонларнинг аҳволини яхшилаш учун ҳеч иш қилмасалар, муниципал кенгашининг барча аъзолари истеъфога чиқади, деб дангал огоҳлантириб қўйилган.

Саҳар пайтидаёқ Монпелье—Ним автомобиль магистралига кўндаланг қилиб қўйилган неча ўнлаб тракторлар ана шу магистралда ва қўшни йўлларда транспортнинг кўплаб тўхтаб қолишига сабаб бўлган. Безье шаҳрини деҳқонлар «қамал» қилиб қўйганлар: бир неча юзта трактор, автофургон, арава бу шаҳарга олиб келувчи ҳамма тош йўлларни ва темир йўлларни тўсиб қўйган. Туш пайтида парламент депутати Рауль Байу бошчилигидаги деҳқонлар делегацияси префект ёрдамчиси ҳузурига келиб. беш минг деҳқон номидан унга ўз талабларини топширган.

Муленда ва Вишида, Монлюсон ва Ганнада, аҳоли яшайдиган 50 та бошқа катта ва кичик пунктда кеча митинглар бўлиб ўтган. Деҳқонлар қишлоқ хонадонларидан арзон, зарар келтирувчи нархлар билан маҳсулотлар харид қилиб, бу маҳсулотларни шаҳарларда юқори нарх билан сотаётган йирик трестларни ҳукумат жиловлаб қўйсин, деб талаб қилганлар Деҳқонлар йирик ер эгаларини ҳукумат қўллаб-қувватлаётганлигига ҳамда майда ва ўрта деҳқонларнинг аҳволини яхшилаш учун ҳеч қандай чора кўрмаётганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар.

АҚШ давлат секретарининг матбуот конференцияси

НЬЮ-ЙОРК, 28 июнь. (ТАСС). Кеча Чикагода АҚШ давлат секретари Дин Раскнинг матбуот конференцияси бўлди.

Америка информация агентликларининг хабарларига кўра, матбуот конференциясида Хитой Халқ Республикасига Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ўрнини бериш тўғрисидаги масалага асосий эътибор берилган. Давлат секретари Раск, деб хабар беради Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги, матбуот конференциясида сўзлаган нутқида Қўшма Штатлар «коммунистик Хитойнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатнашишга эришиш йўлидаги янги уринишларига тўсқинлик қилиш мақсадида муайян бир тактикани ҳали ишлаб чиққани йўқ», деб айтди. Раск Қўшма Штатлар «қизил Хитойни Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қатнаштирмаслик» учун Хавфсизлик Кенгашида тақиқлаш ҳуқуқидан фойдаланиши ёки фойдаланмаслигини ҳозирча айтиб бўлмайди, деди.

Матбуот конференцияси давомида АҚШ давлат секретари Қўшма Штатларнинг Германия масаласидаги ва жумладан, Ғарбий Берлин масаласидаги позициясини яна такрорлади.

Исёнчи устидан чиқарилган ҳукм

ПАРИЖ, 28 июнь. (ТАСС). Ҳарбий трибунал подполковник де ла Шапелни Жазоирдаги апрель исёнида қатнашганлиги учун етти йил муддат билан қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Подполковник де ла Шапель полк командири бўлиб, Жазоирда апрель ойида бўлган исён вақтида бу полкни исёнчилар ихтиёрига топширган.

ГДР давлат кенгашида

БЕРЛИН, 29 июнь. (ТАСС). Кеча Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг мажлиси бўлиб ўтганлиги тўғрисидаги ахборот бу ерда эълон қилинди. Кенгаш сулҳ шартномаси тузиш, Ғарбий Берлинни демилитаризация қилинган эркин шаҳарга айлантириш ва Германияда ялпи, батамом қуролсизланиш масалаларини муҳокама қилди. Давлат кенгаши Германия масаласини тинч бартараф этиш ва Германияни қайта бирлаштириш тўғрисида ҳар иккала герман давлатларининг вакиллари ўртасида музокаралар бошлашни Ғарбий Германия бундестаги ва ҳукуматига таклиф этишга қарор қилди.

Де Голль Жазоирни парчалаб ташлайман, деб дўқ урмоқда

ПАРИЖ, 28 июнь. (ТАСС). Президент де Голль Жазоир Республикаси муваққат ҳукуматига тазйиқ кўрсатишни ва уни Жазоир масаласида Франция ҳукуматининг талабларига бўйсунишга мажбур этишни очиқдан-очиқ кўзда тутиб, Жазоирни парчалаб ташлайман, деб яна дўқ урди. Кеча Елисей саройида, парламент аъзолари шарафига бўлиб ўтган қабул маросими вақтида. матбуот вакиллари билан суҳбатда де Голль бундай деди: «Башарти, Жазоир билан Франция ўртасида иттифоқ тузишнинг иложи бўлмаса, у ҳолда биз Жазоирни парчалайберамиз. Афтидан, бу проблемани йил охиригача бартараф қилиш керак бўлади. Европадаги вазиятни назарда тутиб, биз Марсал Кабир туфайли Оранни ўзимизда қолдирамиз» (Марсал Кабир — Франциянинг Ўрта денгизда. Оран яқинига жойлашган жуда йирик ҳарбий базасидир).

Айни маҳалда де Голль, Франция яқин фурсат ичида Франция-Жазоир музокараларини янгидан бошлаяжагини айтди.

Конституциянинг 16-моддаси, яъни де Голлга ҳақиқатда чекланмаган ваколатлар берувчи моддаси кучда бўлиш муддати тўғрисидаги масалага тўхталиб, президент Жазоир проблемаси бартараф бўлмагунча бу модда кучда қолаверади, деган маънода гапирди.

Мухтор Умархонович Авезов вафот этди

Қозоғистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети атоқли совет ёзувчиси, Ленин мукофоти лауреати, Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Қозоғистон ССР Олий Советининг депутати Мухтор Умархонович Авезовнинг оғир касалликдан сўнг 1961 йил 27 июнда Москвада вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 2 июлда чиқади).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТОШКЕНТНИНГ ТАМОША ЗАЛЛАРИДА

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/VI да **Мазепа**, 1/VII да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— қишки бинода: 30/VI. 1 ва 2/VII да янги спектакль **Ассалом юлдузлар!** («Фауст ва ўлим»). Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

КИНО

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Париж Момо Марям ибодатхонаси (кенг экранли, 1-серия»)— «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Ҳаёт бошланмоқда — НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Дима Горининг тақдири — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

Ора йўлда — (кечқурун) «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8 гача).

Шўх йигитлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8 дан).

Соат ярим кечада тўхтаб қолди — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

Париж Момо Марям ибодатхонаси (кенг экранли, 1-серия) — «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч соат 9-15 минут ва 11 да).

Тиниқ осмон — «ОКТЯБРЬ» (кеч соат 9-15 ва 10-45 минутда).

Дима Горининг тақдири — «ВАТАН» (кеч соат 9-15 минутда), ПУШКИН номли (кеч 9-10 минут ва 11 да).

Кўр музикачи — КАФАНОВ номли (кеч соат 11 да).

Ора йўлда — ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 9 ва 10-45 минутда), «УДАРНИК» (кеч 9-15 минут ва 11 да).

ДИҚҚАТ!

БОЛАЛАРНИНГ ТЕМИР ЙЎЛ ЁНИДА ВА ТЕМИР ЙЎЛ ИЗЛАРИДА ЎЙНАШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ.

Бу нарса уларнинг ҳаёти учун хатарлидир!

Темир йўл транспортида қуйидаги юриш-туриш қоидаларини унутманг ва уларни бошқаларга ҳам тушунтиринг:

Махсус белгиланган жойлардан ташқари

ТЕМИР ЙЎЛ ИЗЛАРИ БЎЙЛАБ ЮРМАНГ!

Юриб келаётган поезд олдидан ўтманг.

ПОЕЗД ЮРИБ БОРАЁТГАНДА

ВАГОНГА САКРАБ ЧИҚМАНГ ВА САКРАБ ТУШМАНГ!

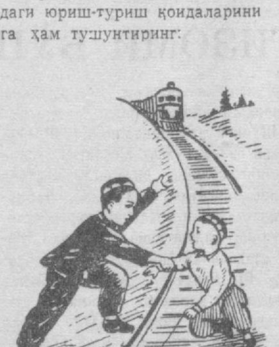

Вагон зиналарида ва тамбурларида турманг.
Вагондан чиққанда фақат платформага тушинг (поезд тамом тўхтагандан кейин)
Бу қоидаларнинг бузилиши бахтсиз ҳодисаларга сабаб бўлади!

ЎЗИНГИЗНИ ВА БОШҚАЛАРНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛИНГ!

Тошкентдаги **1-ШАҲАР АВТОПАРКИ** машина ҳайдашдан камида 5 йиллик стажи бўлган ва Тошкент шаҳрида яшаб турган кишилардан

II класс шоферлар КУРСИГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 2 ой.
Луначарский шоссе. 50-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин Телефон 61-307.

Ташкилот, муассаса, корхона ва гражданлар диққатига!
«Горзеленхоз» трестининг
ЎСИМЛИКЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ СТАНЦИЯСИ
Тошкентда тунги соатларда
ДАРАХТ
ЗАРАРКУНАНДАЛАРИГА ҚАРШИ
аэрозоль (тутун парда) усулида
кураш тадбирлари
ўтказади.
Бу усул аҳоли ва ҳайвонлар соғлиғига зарар етказмайди.
Тошкент шаҳар ижроия комитети.

Қибрай қишлоқ. Оржоникидзе кўчаси, 206-уйда турувчи **Норбуви Дадаеванинг** Мирзачўл шаҳар, Фадеев кўчаси, 14-уйда турувчи Акрам Дадаевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Оржоникидзе район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Широкая кўча, 24-уйда турувчи **Нинель Григорьевна Айрапетованинг** Самарқанд шаҳар, Республика кўчаси, 34-уйда турувчи Антон Александрович Айрапетовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 59-уй. 42-квартирада турувчи **Елизавета Михайловна Гужванинг** Оренбург область, Ново-Орский район, Кумак қишлоғида турувчи Александр Карпович Гужвадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048. 132. Секретариат 34808, 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040. 50. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 09197. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. В. 1628